

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPOLUPRÁCE SLOŽEK INTEGROVANÉHO
ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU PŘI TYPOVÉ
ČINNOSTI HROZBA POUŽITÍ NÁSTRAŽNÉHO
VÝBUŠNÉHO SYSTÉMU**

Autor práce: Ondřej Tůma, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Tomanová

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2024

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Ondřej Tůma, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Spolupráce složek integrovaného záchranného systému při typové činnosti Hrozba použití nástražného výbušného systému.

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Collaboration of integrated rescue system components in a standard activity the threat of using a rigged explosive system.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. Zuzana Tomanová

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): Říjen, 2023

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit, jaké znalosti mají příslušníci bezpečnostního sboru, konkrétně Policie ČR v problematice mimořádné události Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů. Vedlejším cílem práce je porovnat efektivitu a spolupráci mezi příslušníky PČR v Třebíči a v Praze při zmíněné mimořádné události.

Student: Ondřej Tůma, DiS	20.10.2023	
Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Tomanová	22.10.2023	

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	13.11.2023 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	13.11.2023 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	15.12.2023 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Zuzaně Tomanové za cenné rady, připomínky, konzultace a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

TŮMA, O. *Spolupráce složek integrovaného záchranného systému při typové činnosti Hrozba použití nástražného výbušného systému: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. 79s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Zuzana Tomanová

Klíčová slova: Integrovaný záchranný systém, ochrana obyvatelstva, Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor, mimořádná událost, typové činnosti, komunikace.

Bakalářská práce definuje základní pojmy integrovaného záchranného systému, základní charakteristiky složek integrovaného záchranného systému a činnosti těchto složek při mimořádné události hrozby nástražného výbušného systému, protože tato mimořádná událost je ve světě aktuální. Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit, jaké znalosti mají příslušníci bezpečnostního sboru, konkrétně Policie České republiky v problematice mimořádné události Hrozba použití nástražného výbušného systému nebo nález nástražného výbušného systému, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů. Vedlejším cílem práce je porovnat efektivitu a spolupráci mezi příslušníky Policie České republiky v Třebíči a v Praze při zmíněné mimořádné události.

ABSTRACT

TŮMA, O. *Collaboration of integrated rescue system components in a standard activity the threat of using a rigged explosive system: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2024. 79pgs. Supervisor: Mgr. Zuzana Tomanová

Key words: Integrated rescue system, civilian protection, Police of the Czech Republic, Fire and Rescue service, emergency event, standard procedures, communication.

The bachelor's thesis explores the fundamental concepts of the integrated rescue system, detailing the essential characteristics of its components and delving into the activities of these components during extraordinary events involving the threat of improvised explosive devices, as such incidents are currently prevalent worldwide. The main objective of this bachelor thesis is to evaluate the knowledge among members of the security forces, particularly the Police of the Czech Republic, regarding the issue of an extraordinary event involving the threat of an improvised explosive device or the discovery of such a device, suspicious objects, ammunition, explosives, and explosive devices. Additionally, the secondary aim of the thesis is to evaluate and compare the effectiveness of collaborative efforts among members of the Czech Republic Police in Třebíč and Prague during the aforementioned extraordinary events.

Obsah

1	Cíl a metodika bakalářské práce	10
2	Ochrana obyvatelstva	12
2.1	Opatření pro ochranu obyvatelstva	12
2.2	Historie ochrany obyvatelstva.....	13
3	Integrovaný záchranný systém	15
3.1	Mimořádná událost	16
3.2	Záchranné a likvidační práce	17
3.3	Základní složky IZS	18
3.3.1	Policie České republiky	18
3.3.2	Hasičský záchranný sbor České republiky.....	20
3.3.3	Zdravotnická záchranná služba	23
3.4	Ostatní složky Integrovaného záchranného systému	24
4	Dokumentace integrovaného záchranného systému	25
5	Koordinace složek integrovaného záchranného systému.....	27
5.1	Stálý orgán pro koordinaci složek IZS.....	28
5.2	Úrovně koordinace složek při společném zásahu	28
6	Typové činnosti složek IZS.....	30
6.1	Typová činnost STČ 03/IZS	31
7	Základní pojmy- nástražný výbušný systém	33
7.1	Účinek NVS	35
7.2	Konstrukce nástražného výbušného systému.....	36
7.3	Hlavní zásady při nálezu NVS	38
8	Vybrané případy nálezu nástražného výbušného systému.....	40
9	Krizová komunikace	43
10	Dotazníkového šetření.....	45
10.1	Grafy z dotazníkového šetření	46
10.2	Souhrnné výsledky	62

Závěr	67
Seznam použitých zdrojů	69
Seznam zkratk	74
Seznam obrázků	75
Seznam tabulek	76
Seznam příloh	77
Příloha č. 1 -Dotazník	77

Úvod

Problematika Integrovaného záchranného systému (dále pouze „IZS“) se týká každého jedince ve společnosti. IZS zasahuje v řadě mimořádných událostí a vzhledem k tomu, že pracuji u Policie České republiky, která je jednou ze složek IZS, bylo mi dané téma velmi blízké. U Policie České republiky sloužím již přes deset let, kdy jsem začínal s výkonem služby v Praze a následně jsem se služebně přesunul do města Třebíč. Mimořádná událost v souvislosti s nástražným výbušným systémem je ve světě více než aktuální a vždy k této mimořádné události vyjíždějí všechny složky IZS, kdy při zásahu v poměrně těžké situaci, je perfektní spolupráce mezi zasahujícími složkami a znalost dané problematiky velmi důležitá. V takové nelehké situaci rozhodují vteřiny a ty jsou důležité nejen při záchraně životů a zdraví, ale také majetku. V těchto chvílích hledáme způsob, jak nejrychleji zajistit pomoc, aby bylo riziko ztráty na životech nebo způsobených škodách co nejmenší a právě při vzniku jakékoliv mimořádné události se jako společnost obracíme na IZS. Každá složka z integrovaného záchranného systému má při společném zásahu své využití. Tato bakalářská práce se skládá z teoretické části, ve které bych chtěl představit základní složky integrovaného záchranného systému, co to vlastně mimořádná událost je a věnovat pozornost konkrétní mimořádné události, kterou je dle typové činnosti STČ 03/IZS- Hrozba použití nástražného výbušného systému nebo nález nástražného výbušného systému, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů. Praktická část této bakalářské práce je zaměřena na připravenost příslušníků Policie České republiky při řešení této mimořádné události a porovnání připravenosti příslušníků v Praze a Třebíči při společném zásahu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

V teoretické části této práce je shrnuto, co je to v České republice ochrana obyvatelstva, opatření v této problematice a historie ochrany obyvatelstva. Dále jsou teoretické části vyjmenovány základní a ostatní složky IZS, co je vlastně mimořádná událost a jak celkově funguje IZS v České republice. Kdo a jakým způsobem koordinuje tyto složky IZS v místě zásahu při mimořádné události, včetně dokumentace a vyzoomívání obyvatelstva. Dále je v teoretické části popsán nástražný výbušný systém, jeho účinky a z čeho je takové zařízení složeno.

Pro praktickou část bakalářské práce byly zvoleny dva cíle. Prvním, hlavním cílem bylo zjistit kompletní připravenost příslušníku Policie České republiky, při řešení mimořádné události podle typové činnosti STČ 03/IZS- Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů. Druhým, vedlejším cílem bylo porovnat efektivitu a spolupráci při typové činnosti STČ 03/IZS mezi příslušníky Policie České republiky sloužící v Praze a sloužící v Třebíči.

V praktické části této práce byl výzkum proveden formou dotazníkového šetření mezi příslušníky Policie ČR sloužících v Praze a sloužících v Třebíči, a to ve všech věkových kategoriích. V každém městě v dotazníkovém šetření odpovídalo 45 respondentů na 16 otázek týkajících se znalostí typové činnosti STČ 03/IZS a spolupráce mezi složkami IZS. Každý z dotazovaných v dotazníkovém šetření uvádí jejich věk, délku praxe u bezpečnostního sboru a město, ve kterém v současné době dotazovaný slouží. Jako respondenty jsem oslovil policisty, se kterými jsem sloužil v Praze v minulosti a policisty, se kterými v současné době sloužím v Třebíči. Data z dotazníkového šetření jsem následně statisticky zpracoval pomocí kontingenční tabulky. Každá otázka z dotazníkového šetření je vyhodnocena a zobrazena pomocí grafů. Zmíněný dotazník se nachází v Příloze č. 1. Po vyhodnocení dotazníkové šetření je sepsán závěr.

Hlavní cíl č. 1:

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit kompletní připravenost příslušníku Policie České republiky, při řešení mimořádné události podle typové činnosti STČ 03/IZS-Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů.

Hypotéza č. 1:

Policie České republiky je dostatečně připravena na řešení situace, v případě nálezu nástražného výbušného systému. Je předpoklad, že znalosti příslušníků bezpečnostního sboru při řešení mimořádné události jsou větší než 80 %.

Vedlejší cíl č. 2:

Druhým, vedlejším cílem této bakalářské práce je porovnat efektivitu a spolupráci při typové činnosti STČ 03/IZS mezi příslušníky Policie České republiky sloužící v Praze a sloužící v Třebíči při zmíněné mimořádné události.

Dílčí hypotézy:

Předpokládá se, že procentuálně vyšší úspěšnost v oblasti znalosti nástražného výbušného systému bude pozorován u policistů sloužící v Praze.

Předpokládá se, že procentuálně vyšší úspěšnost v oblasti znalosti integrovaného záchranného systému bude pozorována u policistů sloužící v Praze.

2 Ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva v České republice je souhrn opatření, která napomáhají k zabezpečení ochrany života a zdraví lidí, majetku a životního prostředí. Úkoly ochrany obyvatelstva plní nejen složky IZS, ale svůj podíl na ní mají také orgány kraje, obce, právnické a podnikající fyzické osoby i samotní občané. Právě občané velmi často zapomínají, že mají spoluodpovědnost za ochranu života a zdraví jak svého, tak svých blízkých. I když je ochrana obyvatelstva v současnosti stabilním systémem, který opakovaně potvrdil svoji funkčnost, je ohrožován restriktivními opatřeními vycházejícími z ekonomické situace a s tím souvisejícím snižování počtu pracovníků. Také existují právní předpisy nevytvářející potřebné prostředí pro jeho další rozvoj a pružné reagování na aktuální hrozby. Proto je třeba plně využívat existující možnosti a pokusit se o zkvalitnění právního prostředí, ze kterého ochrana obyvatelstva vychází.

2.1 Opatření pro ochranu obyvatelstva

Mezi základní opatření ochrany obyvatelstva dle definice Hasičského záchranného sboru patří:

Varování obyvatelstva- před hrozícím nebezpečím slouží varovný signál, jinak řečeno všeobecná výstraha, která generuje koncové prvky varování. Varovný signál je kolísavý zvuk sirény trvající 140 sekund, který může být vyhlášen třikrát za sebou ve třiminutových intervalech.

Evakuace- jedním z nejúčinnějších a nejrozšířenějších opatření, která se používají při ochraně obyvatelstva před případnými následky hrozících nebo vzniklých mimořádných událostí. Evakuaci obyvatelstva organizuje starosta obce v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností nebo celou evakuaci organizuje a koordinuje hasičský záchranný sbor kraje. Může se jednat o evakuaci řízenou nebo samovolnou, dále o evakuaci krátkodobou nebo dlouhodobou.

Ukrytí obyvatelstva- opatření k zabezpečení ukrytí jsou realizována jednak při mimořádných událostech nevojenského charakteru a dále plánováním opatření k ukrytí po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.¹

¹ DOLEŽAL, Martin; KYSELÁK, Jan a NOVÁK, Jaromír. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, str. 63 ISBN 978-80- 244-4268-6.

Využití ochranných vlastností budov – při zaznění sirén- signálu Všeobecná výstraha a následné informaci o hrozícím nebezpečí je potřeba rychle vyhledat vhodný prostor k ochraně ukrytím v nejbližší budově.

Individuální ochrana – k individuální ochraně obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin při mimořádných událostech se využívají prostředky improvizované ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla.

Nouzové přežití – je řešeno na základě zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a vyhlášky MV č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení IZS a je rozpracováno v Plánu nouzového přežití jako součást havarijního plánu kraje. Je součástí hlavních opatření ochrany obyvatelstva při mimořádných událostí a krizových situacích, kterými jsou zejména živelné pohromy, epidemie a jiné.

Monitorování – hasičský záchranný sbor je vybaven stacionární a mobilní technikou určenou k monitorování výskytu škodlivin v oblastech zasažených mimořádnou událostí.²

2.2 Historie ochrany obyvatelstva

V České republice se počátky ochrany obyvatelstva pohybovaly do období před 2. světovou válkou. V tomto období byla založena civilní protiletecká ochrana, která byla určena pro ochranu obyvatelstva proti leteckým útokům a byla vedena pod názvem „Civilní obrana“. Tato vznikla přijetím zákona č. 82 ze dne 11. 4. 1935 o ochraně a obraně proti leteckým útokům. Civilní obrana měla za úkol chránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí, pohrom nebo válečných konfliktů.³ Do řady úkolů této civilní ochrany patří zejména ochrana veřejného pořádku, záchranné práce, evakuace, boj s požáry, poskytování nouzového ubytování, zásobování a další úkoly spojené s ochranou obyvatelstva. V roce 1990 proběhla transformace civilní obrany, aby bylo možné tento systém využít i pro řešení mimořádných událostí a nikoliv jen pro válku. Civilní obrana se tak v roce 1993 přejmenovala na „Civilní ochranu“.⁴

Od 1. 1. 2001 v České republice byl v zákoně o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, tedy v zákoně č. 239/2000 Sb. nově zaveden pojem ochrana

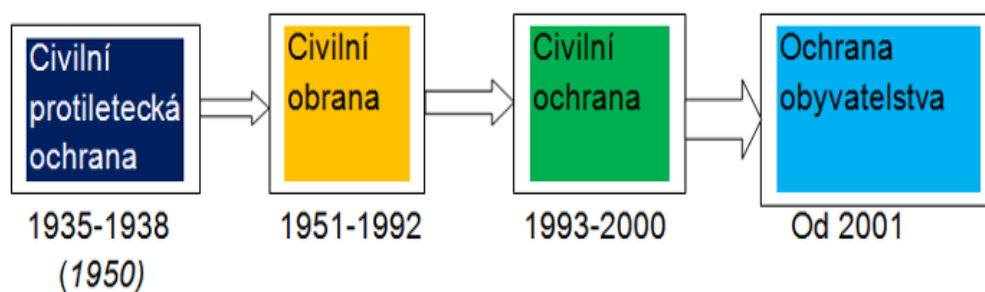
² Opak. citace č. 1

³ MV- GR HZS ČR. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skriptá*. Praha: MV – GR HZS ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0

⁴ *Historie*. Online Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=61&head=132&subhead=340>. [cit. 2024-01-18].

obyvatelstva. V tomto zákoně je ochrana obyvatelstva chápána jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace a další opatření k zajištění bezpečnosti, ochraně zdraví a života obyvatelstva a k ochraně majetku. Úkoly, které patří k ochraně obyvatelstva, jsou zahrnuty v mezinárodním humanitárním právu, definované v Ženevských úmluvách. V době, kdy byl přijat zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému byl v České republice uskutečněn převod ochrany obyvatelstva z působnosti ministerstva obrany do působnosti ministerstva vnitra respektive, Hasičského záchranného sboru České republiky.⁵

Obrázek 1-Vývoj názvu opatření ochrany obyvatelstva⁶

⁵Opatření pro ochranu obyvatelstva. Online. HZSCR.CZ. 2023. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/opatreni-ochrany-obyvatelstva.aspx>. [cit. 2024-01-19].

⁶ viz. citace č. 5- opak. citace

3 Integrovaný záchranný systém

V každém kraji, městě nebo vesnici v České republice fungují zákonitosti týkající se IZS. Strukturu složení IZS tvoří jakási síť, která je rozvětvena do pomyslných pramenů, které společně tvoří jeden celek. Každý pramen této struktury na sebe musí navazovat a nesmí zde dojít k tomu, aby jeden z pramenů pozbyl na funkčnosti. Z tohoto důvodu se klade velká pozornost na organizaci a spolupráci těchto pramenů, pro správnou funkčnost celého systému. IZS zajišťuje vnitřní bezpečnost státu, a tak spadá do státního systému bezpečnosti. Nejdůležitější právní předpis pro IZS upravuje zákon č. 239/2000 Sb. Zmíněný zákon stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost.⁷

Pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích, při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.⁸

Problematika integrovaného záchranného systému je také řešena vyhláškou Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.⁹ a vyhláškou Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Tato určuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany, jakým způsobem budou informováni právnické a fyzické osoby, jakým způsobem bude prováděna evakuace a ukrytí, jaké jsou požadavky na územní plán a stavební dokumentaci u staveb.¹⁰

Základní cíle integrovaného záchranného systému je především záchrana lidských životů, maximální ochrana zdraví, snižování následků při mimořádných událostech prostřednictvím soustředěného účelového či plošného nasazení sil a prostředků.¹¹

⁷Modul – G: *integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2020. ISBN 978-80-7616-071-2, str. 8.

⁸ *Opak. citace č. 7*

⁹ Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného systému

¹⁰ Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

¹¹ ZEMAN, Miloš a MIKA, Otakar J. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007, 51s. ISBN 978-80-214-3448-6

3.1 Mimořádná událost

Mimořádná událost může ohrožovat zdraví a životy lidí, majetek nebo životní prostředí a je způsobená činností člověka nebo přírodními vlivy. Při mimořádné události jsou vyžadovány záchranné práce k odvrácení nebo omezení působení rizik a likvidační práce k odstranění způsobených následků. V důsledku se tedy jedná o závažnou situaci, která způsobuje celou řadu negativních následků, kdy se může jednat například o požár, povodně, chemické havárie, pandemie, ale také o teroristický čin.

Mimořádnou událost a její definici nalezneme v § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému.

Mimořádná událost je událostí neočekávanou, nenadálou, časově a prostorově omezenou událostí, která vzniká v souvislosti s provozem technických zařízení, neodborným či neopatrným zacházením s chemickými nebo jinými nebezpečnými látkami nebo nebezpečím způsobeným lidskou chybou či chybou technickou.¹²

Podle příčiny se mimořádná událost dělí do několika skupin, a to:

Způsobené přírodními vlivy- u této příčiny dochází např. k záplavám, lesním požárům, zemětřesením, epidemii, sesuvu půdy, orkánu nebo ke sněhové kalamitě.

Způsobené lidskou činností- při takovéto příčině se můžeme setkat např. s teroristickým útokem, sabotáží, havárií způsobenou nedbalostí, hromadnou dopravní havárií, či nepokoji.

Způsobené technickou chybou- tímto může být způsobena mimořádná událost, která může mít za následek např. výbuch, požár, radiační havárie, ropná havárie, letecká katastrofa, železniční neštěstí nebo zřícení domu.¹³

Výskyt mimořádné události můžeme ovlivnit, a to činnostmi, které povedou ke zmírnění následků mimořádné události.

¹² §2 z. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

¹³ TARČÁNI, Ondřej. *Teorie a praxe krizového řízení II*. Praha: PA ČR v Praze, 2011, str. 62. ISBN 978-80-7251-357-4.

Obrázek 2- Zmírnění následků mimořádné události¹⁴

3.2 Záchranné a likvidační práce

Záchranné práce při mimořádné události znamenají omezení rozsahu a rizik bezprostředních účinků mimořádné události na osoby, zvířata, majetek i životní prostředí. Dle definice zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému jsou záchrannými pracemi: „činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin“.

Součástí záchranných prací může být evakuace osob, opatření prováděná pro eliminaci škoda událostí, i vytvoření bezpečných podmínek pro osoby zasahující u těchto prací.

Cílem likvidačních prací je, co v nejkratší době odstranění následků po jakékoliv mimořádné události. Likvidační práce se provádí bez zbytečné odkladu, aby zasahující složky mohli co nejdříve ukončit zásah. „Likvidačními pracemi jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí“ definuje zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému. Za likvidační práce dle zmíněného zákona považujeme např. obnovovací činnosti provedené složkami IZS, které na místě zasahovali. Likvidační práce jsou započaty v okamžiku, kdy v místě zásahu nehrozí bezprostřední nebezpečí vzniklé mimořádnou událostí.¹⁵

Řízení jak záchranných, tak likvidačních prací je rozděleno do tří kategorií, a to taktické, operační nebo strategické. Taktické řízení probíhá z místa zásahu a je pod velením velitele zásahu. Operační řízení neprobíhá v místě zásahu mimořádné události, ale probíhá v operačních střediscích, které jsou zřízeny v krajích a dále na ministerstvu vnitra. Poslední a však strategické řízení je v pravomoci ministerstva vnitra, hejtmána kraje nebo starosty obce s rozšířenou působností.

¹⁴ vlastní zpracování

¹⁵ §2 z. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

3.3 Základní složky IZS

Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě této události. Základní složky IZS jsou rozmístěny po celém území České republiky a jsou na sebe navzájem napojeny. Mezi základní složky integrovaného záchranného systému patří:

- Policie České republiky
- Hasičský záchranný sbor České republiky
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

3.3.1 Policie České republiky

Policie České republiky je ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, státní policie s působností na celém území republiky. Vznikla dne 15. července 1991 přeměnou české části československé Veřejné bezpečnosti Sboru národní bezpečnosti, a to dnem vyhlášení zákona ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. S účinností od 1. ledna 2009 je činnost Policie České republiky upravena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Policisté jsou ve služebním poměru, který upravuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Policie České republiky měla k 1. lednu 2024 celkem 40 358 příslušníků.

Úkoly policie plní též její civilní zaměstnanci, kteří jsou v pracovním poměru dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. V čele Policie České republiky stojí policejní prezident, kterým je od 1. 4. 2022 Martin Vondrášek.¹⁶

¹⁶ Policie ČR. Online. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Policie_České_republiky. [cit. 2024-01-20].

Policie České republiky spadá a je podřízena Ministerstvu vnitra České republiky, které vytváří podmínky pro plnění úkolů policie. Policie se člení na útvary, kterými jsou:

- Policejní prezidium České republiky
- Útvary policie s celostátní působností
- Krajská ředitelství policie
- Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství¹⁷

Obrázek 3- Znak Policie ČR¹⁸

Úkolem Policie ČR je chránit bezpečnost osob a majetku v České republice, dále spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku či při boji proti terorismu. Nedílným úkolem Policie ČR je odhalování trestných činů a přestupků, odhaluje pachatele těchto činů a vede proti nim trestní řízení. Tyto úkoly vymezuje zákon o Policii ČR č. 273/2008Sb. a konkretizuje obsah činnosti policie a vymezuje věcnou působnost policie.

Verejný pořádek – pojem veřejný pořádek bývá vymezován v širším a užším smyslu. V užším smyslu veřejný pořádek znamená ochrana pravidel chování lidí na veřejnosti.

¹⁷ Závazný pokyn Policejního prezidenta č. 137/2009, o organizaci Policie České republiky

¹⁸ Policie ČR. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/logo-pcr-a-znak-krajske-reditelstvi-praha.aspx>. [cit. 2024-01-20].

Bezpečnost – je to stav, kdy se jednotlivec, komunita, či stát necítí být ohrožen vážnými hrozbami, resp. domnívá se, že je schopen se před nimi účinně chránit.

Chráněnou bezpečností je možné chápat jako ochranu společnosti a jednotlivců před nebezpečím ohrožujícím bezpečnost státu a jeho institucí, jakož i nerušená výkon funkcí státu, život, zdraví a další hodnoty lidské osobnosti a majetek.¹⁹

Činnost policie řídí Policejní prezidium České republiky, v jeho čele stojí policejní prezident, který je představeným všech policistů. Policejního prezidenta jmenuje ministr vnitra, jemuž se za činnost policie policejní prezident také zodpovídá. Policejnímu prezidentovi jsou v rámci prezidia podřízeni jeho náměstci: první náměstek (pod kterého spadá služba pořádkové policie, služba dopravní policie, služba pro zbraně a bezpečnostní materiál a operační odbor), náměstek pro službu kriminální policie a vyšetřování (SKPV) a náměstek pro ekonomiku. Součástí Policejního prezidia je také Hudba Hradní stráže a Policie České republiky.²⁰

Policistou v České republice může být pouze občan ČR, který splní veškeré předpoklady k přijetí do služebního poměru, který je upraven zákonem 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů. Policista jako příslušník bezpečnostních sborů je ve služebním poměru k České republice, nikoliv k Policii ČR, která ovšem plní práva a povinnosti České republiky vůči policistovi.

3.3.2 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky byl zřízen zákonem č. 320/2015Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. Je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životního prostředí, zvířat a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými stavy. Podílí se na zajišťování bezpečnosti České republiky plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatel, civilního nouzového plánování, IZS, krizovým řízením a dalších úkolů.²¹

¹⁹ SKULOVÁ, S., *Správa policie v současné právní úpravě*, 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1993, 21 s., ISBN 80-210-0652-8

²⁰ viz. citace č. 19- opak. cit.

²¹ HZS ČR. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>. [cit. 2024-01-25].

Hasičský záchranný sbor ČR plní úkoly, které jsou upraveny zákonem č. 239/2000Sb. o integrovaném záchranném systému, v krizovém zákoně č. 240/2000Sb. a v zákoně č. 133/1985Sb. o požární ochraně. Jednotné telefonní číslo na tísňovou linku HZS ČR je 150.²²

HZS České republiky tvoří:

- Generální ředitelství
- HZS krajů
- Záchranný útvar
- Škola

Obrázek 4- Znak Hasičského záchranného sboru²³

Jednotkou požární ochrany dle vyhlášky č. 247/2001Sb., o organizaci a činnosti jednotek se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými hasiči, požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany. Jednotky požární ochrany působí buď v organizačním řízení nebo v operačním řízení.²⁴

²² ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. vyd. V Ostravě: *Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství*, 2007. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN: 978-80-7385-007-4, str. 36-37.

²³ *Znak HZS ČR*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/znak-hzs-cr-a-pravidla-pro-jeho-uziti.aspx>. [cit. 2024-02-02].

²⁴ Vyhláška č. 247/2001Sb., o organizaci a činnosti jednotek s účinností od 23.7.2001

Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek PO.

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o vzniku požáru nebo jiné mimořádné události až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace. Do těchto činností se zahrnuje výjezd jednotky PO, jízda na místo zásahu, provádění záchranných, popřípadě likvidačních prací, apod.

Pro účely plošného pokrytí území ČR jednotkami PO se dle operační hodnoty dělí jednotky požární ochrany do šesti kategorií JPO I až JPO VI.²⁵

Kategorie JPO I– jednotka hasičského záchranného sboru kraje s územní působností, zpravidla do 20 minut jízdy, doba výjezdu je do 2 minut.

Kategorie JPO II- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří službu vykonávají jako hlavní nebo vedlejší povolání, doba výjezdu je do 5 minut

Kategorie JPO III- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu dobrovolně, územní působnost zpravidla do 10 minut, doba výjezdu rovněž 10 minut

Kategorie JPO IV- jednotka hasičského záchranného sboru podniku, výjezd do 2 minut

Kategorie JPO V- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce PO dobrovolně, doba výjezdu do 10 minut

Kategorie JPO VI- jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku s dobou výjezdu do 10 minut

Jednotky mohou být využívány k zásahům i mimo svůj obvod, v dohodě se zřizovatelem.²⁶

²⁵ SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-36-5 str. 24

²⁶ Viz. opak. citace č. 25

3.3.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen „ZZS“) poskytuje na základě tísňové výzvy na národní číslo tísňového volání 155 a evropské číslo tísňového volání 112 přednemocniční neodkladnou péči jedincům se závažným postižením zdraví nebo těm, kteří jsou ohroženi na životě, přímo na místě události. Tato služba se stala nepostradatelnou součástí nejen zdravotního systému České, ale i bezpečnostní politiky státu. Organizace systému přednemocniční neodkladné péče v ČR je totiž na velmi dobré úrovni. Zajišťuje jak každodenní zdravotní péči, tak připravenost na řešení mimořádných událostí. ZZS se řadí mezi základní složky integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) spolu s Hasičským záchranným sborem ČR, jednotkami požární ochrany zařazenými do plošného pokrytí a Policíí ČR.

Zdravotnická záchranná služba a definice její činnosti i organizaci je upraven zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, kdy tento jasně vymezuje pojem ZZS, zajišťuje trvalý příjem tísňového volání, vyhodnocení stupně naléhavosti a následné vyslání výjezdových skupin včetně jejich operačního řízení, organizuje a řídí přednemocniční neodkladnou péči na místě události, spolupracuje s IZS – zejména s velitelem zásahu. Spolupracuje s poskytovatelem akutní lůžkové péče, poskytuje telefonicky asistovanou první pomoc. ZZS dále zajišťuje vyšetření pacienta, následné poskytnutí zdravotní péče na místě události a nepřetržitou monitoraci vitálních funkcí společně s poskytováním trvalé zdravotní péče během transportu. Mezi činnosti ZZS patří dle zákona také transport pacienta letadlem k poskytovateli akutní lůžkové péče, přeprava orgánů a tkání určených k transplantaci a třídění osob postižených na zdraví důsledkem mimořádné události či krizové situace.²⁷

Organizace zdravotnické záchranné služby v ČR:

- Ředitelství
- Zdravotnické operační středisko
- Výjezdové základny s výjezdovými skupinami
- Pracoviště krizové připravenosti
- Vzdělávací a výcvikové středisko

²⁷ SMETANA, Marek, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky: modul I*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 978-807-3683-375.

3.4 Ostatní složky Integrovaného záchranného systému

Do ostatních složek integrovaného záchranného systému patří další vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

Jedná-li se o krizová stav, pak se ostatní složku IZS stávají také zdravotnická zařízení na úrovni krajských nemocnic, dále obecní nebo městská policie. Mezi ostatní složky také patří například záchranný tým Červeného kříže, Asociace dobrovolných záchranářů České republiky, Horská služba ČR, Vodní záchranná služba ČČK, Skalní záchranná služba ČČK, Czech SAR Team nebo krizové linky důvěry a linky bezpečí pro děti.²⁹

²⁸ Znak ZZS ČR. Online. Dostupné z: <https://zachranaslužba.cz/system-zzs-v-cr/>. [cit. 2024-02-05].

²⁹ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

4 Dokumentace integrovaného záchranného systému

Dokumentací IZS podle § 14 vyhlášky č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001 o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb. je:

- **Typové činnosti-** tyto vydává Ministerstvo vnitra- Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Typové činnosti obsahují postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích.
- **Havarijní plán kraje a vnější havarijní plán-** havarijní plán kraje je vypracován HZS kraje a slouží k řešení mimořádných událostí, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu. Externí neboli vnější havarijní plán je také zpracováván HZS kraje a je určen pro objekty, kde hrozí vážná havárie způsobená nebezpečnými chemickými látkami a pro jaderná zařízení.
- **Dohoda o poskytnutí pomoci-** jedná se o písemné dohody o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání. Tyto dohody uzavírají Generální ředitelství nebo HZS kraje.
- **Dokumentace o společných záchranných a likvidačních pracích a statistické přehledy-** tyto dokumenty zpracovávají složky zasahující u záchranných nebo likvidačních pracích, které prováděly v prvním nebo druhém stupni poplachu. V případě vyhlášené třetího nebo zvláštního stupně poplachu, zpracovává zprávu o zásahu velitel zásahu. V případě vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu a práce jsou potřebné ve více místech určitého území, zpracovává zprávu o zásahu Hasičský záchranný sbor kraje.
- **Dokumentace o společných školeních, instruktážích a cvičení složek IZS-**tato dokumentace obsahuje téma, datum odborné přípravy, seznam osob, které se tohoto budou účastnit, a které osoby toto školení prováděly. Dále také obsahuje zejména cíl, námět a účel cvičení. Tuto dokumentaci zpracovává HZS kraje nebo Generální ředitelství HZS ČR.
- **Poplachový plán IZS-** tento dokument je uložen na územně příslušném operačním a informačním středisku. Obsahuje zejména spojení na základní a ostatní IZS, přehled sil a prostředků pro potřeby záchranných a likvidačních prací, způsob povolání a vyzvání vedoucích složek a členů krizových štábů. V rámci integrovaného záchranného systému se vyhláší čtyři stupně poplachu, které předurčují potřebu

sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce. První stupeň poplachu vyhláší velitel zásahu, a to při mimořádné události, která ohrožuje jednotlivé osoby, jednotlivý objekt nebo území do 500 m². Druhý stupeň je vyhlášen velitelem zásahu v případě, že mimořádná událost ohrožuje osoby, avšak nejvýše 100 osob nebo území do 10 000 m². Třetí stupeň poplachu se v rámci IZS vyhláší, jeli mimořádnou událostí ohroženo více jako 100 a nejvýše 1000 osob, část obce nebo areálu podniku nebo plochy území do 1 km². Třetí stupeň poplachu se na základě řídicího důstojníka HZS kraje oznamuje prostřednictvím operačního nebo informačního střediska hejtmanovi nebo starostovi obce s rozšířenou působností. Poslední stupeň v rámci IZS nazýváme zvláštním stupněm poplachu. Tento je vyhlášen v případě, že mimořádná událost ohrožuje více jak 1000 osob, celé obce nebo plochy území nad 1 km². Složky je nutné při společném zásahu koordinovat velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu. Vyhlášení zvláštního stupně operační nebo informační středisko oznamuje hejtmanovi nebo starostovi obce s rozšířenou působností.³⁰

³⁰ *Dokumentace IZS*. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>. [cit. 2024-02-06].

5 Koordinace složek integrovaného záchranného systému

Koordinací složek IZS při společném zásahu se rozumí koordinace záchranných a likvidačních prací včetně řízení jejich součinnosti.

Koordinace složek IZS je založena na zajišťování činností, a to zejména:

- Vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události
- Uzavření místa události, případně omezení vstupu do místa zásahu
- Záchrana osob, zvířat a majetku
- Poskytnutí neodkladné zdravotní péče
- Přijetí nezbytných opatření pro úspěšné zvládnutí mimořádné situace³¹

Přijetí nezbytných opatření pro ochranu života a zdraví složek zasahujících v místě mimořádné události jsou například vymezení prostoru, který je rozdělen na zóny. V případě, že by mohlo při zásahu v místě mimořádné události dojít k ohrožení života nebo zdraví zasahujících jednotek, může velitel zásahu tyto práce přerušit. Záchraně a likvidační práce může velitel zásahu přerušit i v případě, že by mohlo dojít ke vzniku závažnějších následků, než které hrozily vznikem mimořádné události.

Velmi důležitou činností je také v místě mimořádné události tuto situaci stabilizovat, a to tak, aby nebylo možné šíření nebo pokračování mimořádné události. Jedná se například o hasební práce nebo zneškodnění pachatele, případně zneškodnění NVS. Další činností, která je třeba koordinovat, je vyhledávání ohrožených nebo raněných osob a následné ošetření těchto osob, případně evakuace osoby z nebezpečného místa. Nedílnou součástí je také humanitární pomoc zúčastněným a informovanost příbuzných osob, které byly mimořádnou událostí zasaženy. Nehledě na závažnost trestného činu, rozsahu mimořádné události nebo podmínek na místě události, jako jsou povětrnostní podmínky, noční či denní doba, platí pro všechna místa události stejné úkony, které se musí vždy dodržet. Tyto prvotní a neodkladné úkony na místě činu jsou pro policisty uvedeny v Závazném pokynu Policejního prezidenta (ZPPP) č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky.³²

³¹ Vyhláška 328/2001 Sb. - o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému- stav k 8. 2.2013

³² ZPPP č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky

5.1 Stálý orgán pro koordinaci složek IZS

Za stálý orgán pro koordinaci složek IZS je považováno operační a informační středisko. Funkci jako takovou vykonává operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru kraje a Generální ředitelství záchranného sboru České republiky.

Hlavním úkolem operačního a informačního střediska je zejména přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádné události, plnit úkoly, které jim uloží orgány oprávněné ke koordinaci záchranných a likvidačních prací, zprostředkovávat organizaci plnění úkolů, které ukládá velitel zásahu.³³

Operační a informační středisko má oprávnění povolávat a nasazovat síly a prostředky Hasičského záchranného sboru, Jednotky požární ochrany a další složky IZS dle poplachového plánu nebo požadavků velitele na místě zásahu. Dále má oprávnění vyžadovat a organizovat osobní a věcnou pomoc dle požadavků velitele zásahu a při nebezpečí z prodlení vyrozumět obyvatelstvo na ohroženém území.³⁴

5.2 Úrovně koordinace složek při společném zásahu

Koordinace při společném zásahu složek IZS je prováděna třemi způsoby:

- **Koordinace na taktické úrovni**- probíhá přímo v místě mimořádné události, řízení záchranných a likvidačních prací, ale také celkovou koordinaci zasahujících složek řídí velitel zásahu. Tento má v místě zásahu oprávnění např. zakázat a omezit vstup osob nebo nařídít, aby osoba opustila místo zásahu. Dále může nařídít evakuaci, vyzvat právnické a podnikající fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.
- **Koordinace na operační úrovni**- řídí operační a informační středisko, a to buď na území kraje, nebo na úrovni ústřední. Činnost těchto subjektů je vymezena a určena v obecně závazných předpisech. Jedná se o střediska Hasičského záchranného sboru kraje a střediska Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru. Jejich úkolem je přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádné události.

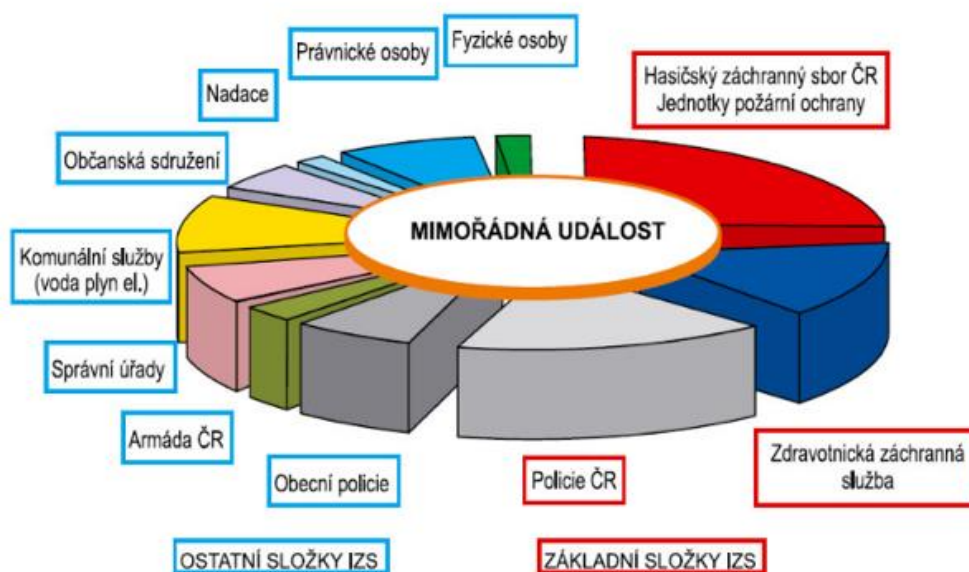
³³ PANOCHA, Václav. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice*. Vyd. 1. Praha: Armex:, Trivis,1997, str. 14. ISBN 80-902283-0-5.

³⁴ Z. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

- **Koordinace na strategické úrovni**- starosta obce, hejtman, primátor, Ministr vnitra- mohou být velitelem zásahu zapojeni do koordinační činnosti při řešení mimořádné události.³⁵

Za spolupráci nebo realizaci složek IZS je možné považovat pouze pokud v místě mimořádné události zasahují dvě a více složek integrovaného záchranného systému a podílejí se na řešení této události. Počet potřebných složek, způsob a opatření je dán charakterem mimořádné události. Vyhláška č. 328/2001Sb., o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému stanovuje úroveň koordinace. V případě vyhlášení třetího a zvláštního stupně poplachu je na místě prováděna třetí koordinace, a to na strategické úrovni, kde probíhá komunikace se starostou obce, hejtmanem nebo Ministerstvem vnitra.³⁶

Obrázek 6- Přehled využití složek IZS při mimořádné události³⁷

³⁵ HORÁK Rudolf, *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*, Praha: Linde, 2004, 407 s, ISBN 820-7201-471-4

³⁶ Vyhláška 328/2001 Sb. - o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému- § 1

³⁷ *Využití IZS*. Online. Dostupné z: <https://publi.cz/books/370/02.html>. [cit. 2024-02-15].

6 Typové činnosti složek IZS

Typové činnosti složek IZS při společném zásahu jsou zpracovány podle § 18 vyhlášky č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001 o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb. Typovou činnost vydává Ministerstvo vnitra- Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR odbor integrovaného záchranného systému a výkonu služby. Typová činnost obsahuje postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události. Každá typová činnost konkretizuje příslušnost a zařazení policistů, kteří se na dané mimořádné události budou podílet. Policie České republiky, jakožto zasahující složka v místě události plní stanovené úkoly dle těchto dokumentů. Každá typová činnost jasně stanovuje, kdo bude při řešení mimořádné události velitelem zásahu složek.

Přehled typových činností složek IZS:

- STČ 01/IZS – Špinavá bomba
- STČ 02/IZS – Demonstrování úmyslu sebevraždy
- STČ 03/IZS – Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů
- STČ 04/IZS – Zásah složek IZS u mimořádné události Letecká nehoda
- STČ 05/IZS – Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů
- STČ 06/IZS – Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty
- STČ 07/IZS – Záchrana pohřešovaných osob-pátrací akce v terénu
- STČ 08/IZS – Dopravní nehoda
- STČ 09/IZS – Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob
- STČ 10/IZS – Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici
- STČ 11/IZS – Chřipka ptáků
- STČ 12/IZS – Při poskytování psychosociální pomoci
- STČ 13/IZS – Reakce na chemický útok v metru
- STČ 14/IZS – Amok-útok aktivního střelce
- STČ 15/IZS – Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy

- STČ 16A/IZS – Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení nebo v ostatních prostorech
- STČ 16B/IZS – Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla s přistáním na letišti Praha Ruzyně
- STČ 17A/IZS – Nález nelegální drogové laboratoře
- STČ 17B/IZS – Nález nelegálního skladu nebezpečných látek a odpadů³⁸

6.1 Typová činnost STČ 03/IZS

S touto bakalářskou prací je spojena typová činnost STČ 03/IZS- Hrozba použití nástražného výbušného systému nebo nález nástražného výbušného systému, podezřelého předmětu, munice, výbušnin nebo výbušných předmětů. V současné době je tahle mimořádná událost velmi aktuální téma u nás v České republice, ale také v celém světě. Dokument je chráněn heslem a není přístupný k nahlédnutí online. Zmíněná typová činnost obsahuje postup složek integrovaného záchranného systému od oznámení o této mimořádné události až po záchranné a likvidační práce, kdy došlo k aktivaci alespoň 2 složek IZS, a to po přijetí oznámení:

- o uložení nástražného výbušného systému
- o nálezu podezřelého předmětu, NVS, munice, výbušniny nebo výbušného předmětu, kdy toto oznámení bylo Policií České republiky vyhodnoceno jako závažné.³⁹

Nebo v případě nálezů podezřelého předmětu, NVS, munice, výbušniny nebo výbušného předmětu v místě, kde by jejich iniciace ohrozila životy nebo zdraví osob nebo majetek a PČR rozhodla o potřebě povolání složek IZS.

Postup podle této typové činnosti se využije zejména v souvislosti s mimořádnými událostmi způsobenými teroristickým útokem prováděným prostřednictvím NVS, munice, výbušnin nebo výbušných předmětů. Dále u mimořádných událostí způsobených trestnou činností páchanou pomocí výbušnin zejména podomácku vyráběných nebo použitých ve velkém množství, anebo při nálezů zápalných systémů, u kterých je výbušnina nahrazena zápalnou látkou.

³⁸ *Dokumentace IZS*. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>. [cit. 2024-02-15]

³⁹ MARTÍNEK, Bohumír a TVRDEK, Jan. *Základy integrovaného záchranného systému*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2010, str. 128,129 ISBN 978-80-7251-338-3.

Velitelem při takové mimořádné události se na místě zásahu stane:

Příslušník PČR- pokud převažují činnosti související s oznámením o uložení NVS nebo s oznámením o nálezů podezřelého předmětu, NVS, munice, výbušniny nebo výbušného předmětu, zaměřené na prověření podezřelého předmětu nebo zneškodnění NVS, munice, výbušniny nebo výbušného předmětu.

Příslušník HZS ČR- pokud převažují činnosti zaměřené na vyrozumění, evakuaci (ochrana obyvatelstva) a záchranu osob nebo záchranné práce.

Při mimořádné události podle této typové činnosti velitel zásahu rozdělí místo události na dva sektory, a to na Nebezpečnou zónu a vnější zónu.

Nebezpečná zóna – v této zóně se provádí pyrotechnická prohlídka místa, zneškodnění NVS, munice, výbušniny nebo výbušného předmětu.

Vnější zóna– v této zóně se provádí průzkum, ochrana obyvatelstva, příprava záchranných a likvidačních prací.

Opatření prováděná na místě zásahu jsou zaměřena na zneškodnění výbušniny (příp. munice), k omezení případných účinků jako následků výbuchu, na evakuaci a ochranu obyvatelstva a záchranné práce.⁴⁰

Obrázek 7- STČ 03/IZS⁴¹

	Katalogový soubor typové činnosti STČ - 03/IZS	Společný list složek integrovaného záchranného systému - příloha č. 2
	Typová činnost složek IZS při společném zásahu Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů	Gestor typové činnosti: Policie České republiky
Policie České republiky Číslo jednací: PPR-15633-4/ ČJ-2012-990111	Datum vydání/aktualizace: 6.2.2006/25.11.2013	Počet stran: 3
		Počet příloh: 0

⁴⁰ STČ 03/IZS. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>. [cit. 2024-03-05].

⁴¹ Katalogový soubor typové činnosti STČ 03/IZS. Online .Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>. [cit. 2024-03-05].

7 Základní pojmy- nástražný výbušný systém

Nástražný výbušný systém (NVS), je systém tvořený výbušným předmětem, výbušnou nebo zápalnou látkou nebo pyrotechnickým prostředkem a funkčními prvky iniciace. Tento systém je schopen vyvolat za určitých, uživatelem předem stanovených podmínek výbuchový účinek nebo ložisko požáru. Nástražný výbušný systém je zpravidla ukryt v obalu nebo má takovou vnější formu, která skrývá pravý účel předmětu.

Cíle, kterých chce útočník dosáhnout použitím tohoto systému, jsou většinou motivovány potřebou upoutat pozornost k prosazení zájmů útočníka nebo organizace.⁴²

Podezřelý předmět- častý typ NVS, na který v dnešní době vyjíždějí složky integrovaného záchranného systému. Jedná se o předmět, u kterého jeho umístění, původ, majitel nebo jiné okolnosti výskytu tohoto předmětu nejsou známy a vnější forma odloženého předmětu na daném místě může vzbuzovat odůvodňující obavu, že by se mohlo jednat o nástražný výbušný systém. Zda se jedná o podezřelý předmět, rozhodne vyškolený policista na základě jemu dostupných informací, případně na místě přítomný pyrotechnik.

Munice- obecně zahrnuje různé typy výzbroje, jako jsou ruční granáty, střelivo pro protitankové zbraně a houfnice, projektily používané v dělostřelectví, letecké bomby, podmořská torpéda, jak řízené, tak neřízené střely, munice uloženou v kontejnerech, explozivní nálože, různé typy min, signální a osvětlovací zařízení, prostředky pro vytváření klamných cílů, stejně jako pyrotechniku používanou pro imitační účely. Do kategorie munice spadají také nástražná výbušná zařízení a související vybavení pro jejich aktivaci na dálku. Mezi hlavní součásti munice patří dělostřelecké náboje a kartaše, detonátory, zapalovače a různé typy iniciátorů.

Hrozba- situace, v níž pachatel přímo používá hrozby vedené ke zničení majetku, fyzického zneškodnění jednotlivců, či jiné akty, které významně ohrožují zdraví nebo životy lidí nebo jejich majetku, a to prostřednictvím nástražného výbušného systému nebo jiných výbušných zařízení, aby dosáhl svého cíle.

Výbuch, výbušné předměty- pod pojmem výbuch se míní rychlá reakce fyzikální a chemické povahy vedoucí k transformaci vnitřní energie materiálu na energii vysoce

⁴² HRAZDÍRA Ivo, KOLLÁR Milan. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2006. 205s ISBN 80-68898-87-3

zahřátých a stlačených plynů, které mají schopnost působit na své okolí prostřednictvím své síly a dalších dopadů; termín výbuch se vztahuje na detonace střeliva, výbušnin a různých výbušných zařízení. Výbušné předměty jsou definovány jako výrobky, které obsahují výbušniny a mohou svými výbuchovými nebo jinými účinky ohrožovat lidské zdraví nebo životy, případně způsobovat materiální škody.

Zneškodnění NVS nebo munice- zneškodnění nevybuchlého střeliva (NVS) či munice je proces, který zasahuje do fungování komponentu nástražného výbušného systému s cílem zabránit neplánované detonaci. Zneškodněním munice, výbušnin nebo výbušného zařízení se myslí soubor kroků zaměřených na deaktivaci nebo odstranění prvků zajišťujících iniciaci výbuchu nebo jejich součástí, spolu s dalšími akcemi, jež zabraňují nechtěnému výbuchu. Zneškodnění tohoto výbušného zařízení provádí příslušník Policie České republiky, a to pyrotechnik, který musí mít platné školení, které jej opravňuje k výkonu pyrotechnické činnosti u bezpečnostního sboru, konkrétně u Policie České republiky.⁴³

Při zneškodňování podezřelého předmětu, nástražného výbušného předmětu nebo munice se v místě zásahu provádí pyrotechnická prohlídka. Jedná se o prověřování objektu nebo prostoru, kde se dle oznámení nachází právě zmíněný předmět, který by svým účinkem mohl ohrozit zdraví nebo životy osob nebo způsobit škody na majetku. K prohledání označeného místa se může využít také služební pes Policie České republiky, který je speciálně vycvičen na vyhledávání výbušnin. Tento v případě výskytu výbušniny nebo minuce v podezřelém předmětu, předmět označí tzv. vyštěkáním nebo zalehnutím a následně pyrotechnik provede pyrotechnickou prohlídku předmětu.

Používání nástražných výbušných systémů je v České republice nejen nebezpečné, ale také nezákonné.

Podle českého trestního zákona je zakázáno vytvářet, držet nebo používat nástražné výbušné systémy. Trest za takové jednání může být vysoký až do 10 let odnětí svobody, v závislosti na závažnosti případu.⁴⁴

⁴³ JANÍČEK, Miroslav, DRAHOVZAL, Petr, 2001. *Pyrotechnik v boji proti terorismu*. 1. Praha: D-Consult, s.r.o., 2001. 175s s. ISBN 80-86215-17-2

⁴⁴ ČESKO z. č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

7.1 Účinek NVS

Účinek nástražného výbušného systému je různorodý, vždy záleží na jeho konstrukci a na základě toho působí na cíl, tedy na lidské organismy nebo na hmotné předměty, jako jsou budovy, vozidla a různé objekty. NVS se dle účinku dělí na prvotní účinky a druhotné účinky.

Primární efekty, tedy prvotní účinky nástražného výbušného systému jsou přímým důsledkem exploze, která zahrnuje tlakovou, rázovou a tepelnou vlnu. Tyto vlny mají podobné účinky na objekty a osoby. Při použití velkého množství výbušné látky (v řádu desítek kilogramů) může dojít k seizmickým otřesům půdy a následnému poškození budov.

Druhotné účinky nástražného výbušného systému na osoby a majetek působí v následujících krocích, tedy ihned po výbuchu. Tyto účinky mohou být různorodé, kdy opět záleží na konstrukci výbušného zařízení.

⁴⁵ Prezentace Pyrotechnické služby PČR v Praze, 2015

Druhotné účinky dělíme na střepinové, účinek pádu uvolněných předmětů, účinek poškození vedení nebo zásobníků, účinek požáru anebo účinek paniky.

Střepinový účinek- po explozi nástražného výbušného systému vzniká tlaková vlna. Tlaková vlna způsobuje roztržení obalu NVS a dalších předmětů v okolí, což následně vede ke vzniku drobných střepin. Tyto střepiny jsou poté vymrštěny tlakovou vlnou do okolí, což může způsobit škody na zdraví, ohrozit životy osob a velké materiálové škody.

Účinek pádu uvolněných předmětů- vznik tlakové vlny při vyvolaném výbuchu působí na okolí, včetně všech přilehlých objektů. Tímto se mohou všechny volně stojící nebo nedostatečně připevněné předměty uvolnit a dopadnout na osoby, kdy mohou způsobit vážná zranění nebo smrt.

Účinek poškození vedení nebo zásobníků- při tlakové vlně po výbuchu zařízení může dojít k poškození nadzemního elektrického vedení, vedení plynu, ropy a jiných potrubí. Při tomto účinku hrozí velké materiální či ekologické škody.

Účinek paniky- přirozená reakce člověka při krizové situaci. Ohrožené osoby jednájí bez ohledu na ostatní osoby a hrozí vážná zranění osob popřípadě smrt. Nejčastěji se jedná o ušlapání osob v davu nebo pády osoby z výšek.

Účinek požáru- působením tepla, které se uvolní u samotného výbuchu, může dojít k požáru např. u poškození plynového vedení nebo u lehce zápalných látek.⁴⁶

7.2 Konstrukce nástražného výbušného systému

V současné době můžeme při nalezení nástražného výbušného systému narazit na různé typy těchto zařízení. Ve většině případů se jedná o po domácky vyrobenou výbušninu, a však základní konstrukce je téměř podobná. K základním prvkům NVS patří obal, výbušná nebo zápalná látka a iniciační systém.

Obal NVS- tělo zařízení, ve kterém je umístěn vnitřní obsah výbušniny. Pachatel si může zvolit prakticky jakýkoliv vzhled, který bude připomínat běžně používané potřeby, jakož jsou např. batohy, kufry, poštovní balíček apod.

⁴⁶ HRAZDÍRA, Ivo a KOLLÁR, Milan. *Policejní pyrotechnika*. 1. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 8086898873. 83-84s.

Výbušná nebo zápalná látka- látka, která svými účinky působí na okolí s cílem způsobit materiální škody, újmu na zdraví nebo smrt osob. Jedná se o tzv. jádro nástražného výbušného systému, které dělíme na:

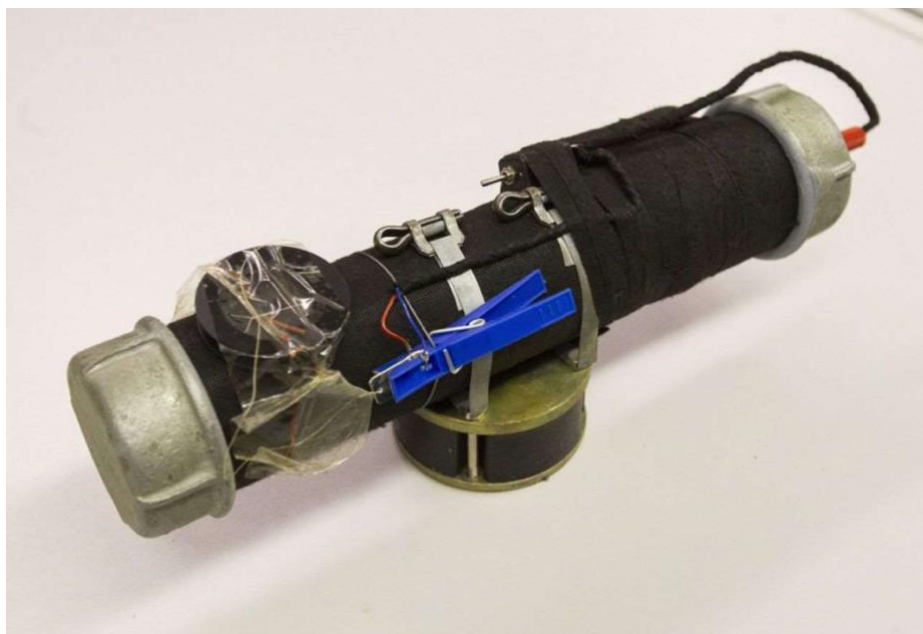
- Trhavina- je to chemická látka, která je schopna vyvolat explozi nebo výbuch. Obvykle je složena s látek, které mají vysokou energetickou hodnotu a jsou schopny rychle uvolnit obrovské množství energie ve formě tepla, světla a tlaku. Tyto látky jsou často používány ve vojenském průmyslu, stavebnictví, ale mohou být také zneužity pro nelegální a nebezpečné účely. Trhavina je obecně velmi málo citlivá na mechanické podněty.
- Třaskavina- obdobný termín jako trhavina s rozdílem toho, že třaskavina je velmi citlivá na mechanické nebo tepelné podněty a taky na statickou elektřinu.
- Střelivina- může být ve formě pevných látek, jako je černý prach nebo moderní střelný prach. Může se jednat i o kapalnou formu. Střeliviny poskytují potřebnou sílu, rychlost pro fungování střel nebo výbušnin.
- Výbušné plyny- jedná se o propan butan a jiné plyny, které jsou výbušné povahy.⁴⁷

Obrázek 9- Imitace výbušniny⁴⁸

⁴⁷ HRAZDÍRA, Ivo a KOLLÁR, Milan. *Policejní pyrotechnika*. 1. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 8086898873. 84-85s.

⁴⁸ MACHORKOVÁ Lucie, 2016. Ve Staré Boleslavi se během Flashback Shield cvičila ochrana vzdušného prostoru. [online], [cit. 2024-03-27], dostupné z: <http://www.bvrpz.army.cz/aktuality/ve-stare-boleslavi-se-behem-flashback-shield- cvicila-ochrana-vzdusneho-prostoru>

7.3 Hlavní zásady při nálezu NVS

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, je nástražný výbušný systém velmi nepředvídatelný a zároveň extrémně nebezpečný pro lidské zdraví, životy nebo majetek nás všech. V dnešní době se kdekoliv na světě můžeme setkat s podezřelým předmětem, který pro nás všechny může mít drtivý dopad, a proto je velmi důležité dodržovat základní zásady při výskytu nebo nálezu NVS.

Nedotýkat se- jakýkoliv nález nástražného výbušného systému by měl být považován za potenciálně nebezpečný. NVS může být citlivý na otřesy, proto není bezpečné s tímto nijak manipulovat a rozebírat.

Vzdálit se- v případě nálezu takového předmětu, je třeba ihned místo opustit a informovat o něm ostatní osoby, aby do nebezpečného místa nevstupovali. Zajistěte, aby všichni lidé byli v bezpečné vzdálenosti od nálezu podezřelého předmětu.

Zavolat PČR- v co nejkratší době zavolat na tísňovou linku Policie České republiky a informovat je o nálezu nástražného výbušného systému.

⁴⁹RÚRKOVÁ BOMBA .Online.PEIGER,Marián. Cas.sk. 2014. Dostupné z: <https://www.cas.sk/fotogaleria/290921/prudko-vybusna-zbierka-co-skryvaju-pyrotechnici-aj-odpoved-ci-prestrihnut-cerveny-alebo-modry-drotik/2/>. [cit. 2024-03-27].

Vyvarovat se použití elektronických zařízení- některé NVS mohou být citlivé na elektromagnetické pole, a tak by se mělo vyvarovat používání mobilních telefonů nebo jiných elektronických zařízení v bezprostřední blízkosti nálezu

Dbát pokynů složek IZS- po příjezdu složek IZS, je potřeba dbát jejich pokynů a vyčkat na další instrukce.

Dodržením těchto zásad vede ke zdárnému zvládnutí této obtížné situace. Neodborným zacházením by mohlo dojít ke zranění osob, vzniku škod nebo také znehodnocení kriminalistických stop. Je důležité si uvědomit, že aktivní nástražný výbušný systém může mít při výbuchu devastující účinky. Z tohoto důvodu se nástražný výbušný systém v praxi PČR nebere na lehkou váhu, ač se může jednat o atrapu nebo výhružku o uložení NVS. Pouze pyrotechnik PČR je oprávněn prověřit podezřelý předmět či zneškodnit NVS.⁵⁰

⁵⁰ Zdroj: autor

8 Vybrané případy nálezu nástražného výbušného systému

Praha, 1990

V Praze na Staroměstském náměstí vybuchla bomba, která zranila desítky lidí v blízkém okolí. Bomba byla vyrobena z ocelové trubky a byla umístěna v tašce na podstavci pomníku mistra Jana Husa. Ocelová trubka byla naplněna střelným prachem a kovovými součástky. Do dnešního dne nebyl pachatel zjištěn.⁵¹

Obrázek 11- Trubkový NVS⁵²

Praha, 2006

Manželka Andrého Trémeauda rozbilila krabici s doutníky. Ta explodovala a zabila ji. Balíček se měl dostat na recepci k zasedání Evropského společenství uhlí a oceli. Balíček obsahoval 200 a 250 gramů acetonperoxidu. Podezřelé osoby, které balíček odeslaly byly následně odsouzeny na 15 let vězení.⁵³

⁵¹VRLÁK, Marek. *NVS na Staroměstském náměstí*. Online. 1990. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/pred-triceti-lety-vybuchla-v-centru-prahy-bomba-k-dopadeni-pachatele-nepomohli-ani-jasnovidci-48892>. [cit. 2024-03-20].

⁵² Tamtéž

⁵³Česko [online]. 2006 [cit. 2024-03-20]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/estebaky-obzalovali-z-vrazdy.A060104_143805_In_domov_bat

Praha, 2015

Výbuch vozidla na parkovišti v Horních Měcholupech způsobilo otočení klíčku v zapalování. Střepy a kusy plastů po výbuchu odletěly deset metrů daleko. Těžce raněná žena skončila ve vinohradské nemocnici. Vyšetřováním bylo zjištěno, že nástražný výbušný systém byl umístěn uvnitř vozidla, kam jej nastražil manžel poškozené. Podezřelý muž byl následně odsouzen na 12 let vězení za obecné ohrožení.⁵⁴

Brno, 2016

Police České republiky v brněnské Bystrci našli u devětadvacetileté ženy pět náloží TNT smíchaného s vysoce výkonnou trhavinou. Nálož měla žena u sebe v bytě, kam si jí donesl její přítel, aby si jí ukryl před jeho nástupem do vězení. Dle slov zasahujícího pyrotechnika se jednalo o vysoce výbušnou nálož, která byla původem z druhé světové války. Obě osoby byly následně obviněny z nedovoleného ozbrojování, ze které jim hrozilo až pět let vězení.⁵⁵

Obrázek 12- Nálože TNT⁵⁶

⁵⁴HOLAKOVSKÝ, Milan. *Výbuch vozidla*. Online. 2015. Dostupné z: <https://prazsky.denik.cz/zlociny-a-soudy/vybuch-auta-na-sidlisti-ma-pry-na-svedomi-manzel-obeti-20150529.html>. [cit. 2024-03-20].

⁵⁵ ZEŽULOVÁ, Ema. *Výbušnina TNT v bytě*. Online. 2016. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/v-byte-schovavala-vybusninu-zene-z-bystrce-i-dvema-muzum-hrozi-vezeni-20161111.html>. [cit. 2024-03-21].

⁵⁶ Tamtéž

Praha, 2021

Při společném zásahu pražské a středočeské policie v Praze výbuch zranil jednoho ze zasahujících policistů. K výbuchu došlo v ulici U Libeňského pivovaru, a to v bytě podezřelého muže, po kterém pátrala policie. Při vstupu do jeho bytu vybuchla nálož nastražená na dveřích bytu. Podle vyšetřování byl muž připravený na to, že jej policie nalezne, kdy toto si nepřál.⁵⁷

Plzeň, 2024

Podomácku vyrobený nástražný výbušný systém vybuchl před dome v Horšovském Týně. Muž vracející se z práce před svým domem na zemi našel papírovou krabičku, kterou odkopl. Poté co do ní kopl, krabička explodovala a jednačtyřicetiletého muže lehce zranila. Silným výbuchem byla poškozena zeď domu a okolní vozidla. Vyšetřováním bylo zjištěno, že se jednalo o vyřizování osobních sporů. Podezřelým byl třicetiletý muž, který byl následně obviněn z pokusu o těžké ublížení na zdraví.⁵⁸

Topolčany, 2009

Ve slovenských Topolčanech otrásl výbuch, který zničil administrativní budovu. Výbuch byl způsoben nastraženou bombou. Výbuchem byla usmrcena jedna osoba a dalších pět bylo těžce raněno. Vyšetřováním bylo zjištěno, že se jednalo o vyřizování účtů. Mrtvým mužem byl kurýr, který NVS do místa donesl.⁵⁹

Obrázek 13- Výbuch NVS⁶⁰

⁵⁷HOLAKOVSKÝ, Milan. *Exploze ve dveřích*. Online. 2021. Dostupné z: https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/policie-vybusnina-nastrazny-system-dvere-zraneni-pyrotechnik.html. [cit. 2024-03-21].

⁵⁸ČTK. *Papírová krabička jako NVS*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/-nastrazny-vybusny-system-na-domazlicku-vysetruje-policie-jako-obecne-ohrozeni/2481959>. [cit. 2024-03-21].

⁵⁹ HANTON, Michal a , *Aktualne.sk. NVS v továrně*. Online. 2009. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/clanok/574158/sud-dnes-rozhodne-o-starej-kauze-vybuchu-v-topolcianskej-firme/>. [cit. 2024-03-21].

⁶⁰ Tamtéž

9 Krizová komunikace

Krizová komunikace je v podstatě komunikace, která nastává mezi odpovědnými osobami, jednotlivci a skupinami, médii před mimořádnou událostí, během ní a po jejím skončení.

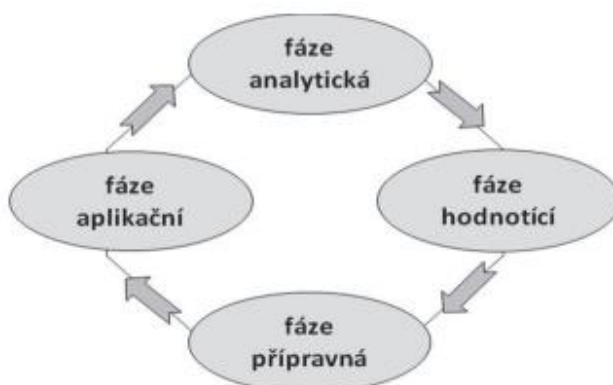
Krizová komunikace má tři základní rozdělení:

- Interní komunikace- např. mezi složkami krizového řízení, v podstatě uvnitř organizace
- Externí organizace- např. sdělovací prostředky obyvatelům, vnější organizace
- Komunikace zasahujících složek IZS s jednotlivci nebo skupinami zasaženými mimořádnou událostí (např. ranění)

Krizovou komunikace dále rozdělujeme do čtyř fází, a to:

- Přípravná fáze- určování druhů rizik při mimořádné události, komunikační plány
- Aplikační fáze- samotné řešení mimořádné události nebo krizové situace
- Analytická fáze- analýza funkčnosti komunikace
- Hodnotící fáze- vyhodnocení použité komunikace a návrhy na zlepšování komunikace

Obrázek 14- Fáze krizové komunikace.⁶¹

⁶¹ VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace*. 2009. ISBN 978-80-247-2510-9.

V případě, že je slabá příprava členů IZS zasahujících na místě mimořádné události nastává tak problém v komunikaci, přesněji nedostatečné pochopení toho, co se stalo, jakým způsobem se mají složky IZS na místě pohybovat a zasahovat. Odpovědné osoby za velení při krizové situaci nebo mimořádné události musí být připraveni nejen na to, co mají při zásahu dělat, ale i na to, co a jakým způsobem sdělovat. Z tohoto důvodu na místě zásahu přebírá velení této situaci velitel zásahu a následně úkoluje další složky IZS a sděluje veškeré informace o dění na místě dalším odpovědným osobám.

Pro zdárné zvládnutí krizové situace je potřebná komunikace na profesionální úrovni. Tohoto složky, velitelé zásahu, operační a informační střediska dosáhnou pravidelným školením, docházkou na různé semináře a hlavně cvičením s jasným cílem. Ideální je nastínit událost, kde je potřebná krizová komunikace a zapojit do ní veřejnost, média.⁶²

⁶² MODÉN, Kari. *Crisis Communications*. Online. 2008. Swedish Emergency Management Agency, 2008. ISBN 978-91-85797-11-0. 21s. Dostupné z: <https://rib.msb.se/filer/pdf/23992.pdf>. [cit. 2024-02-22].

10 Dotazníkového šetření

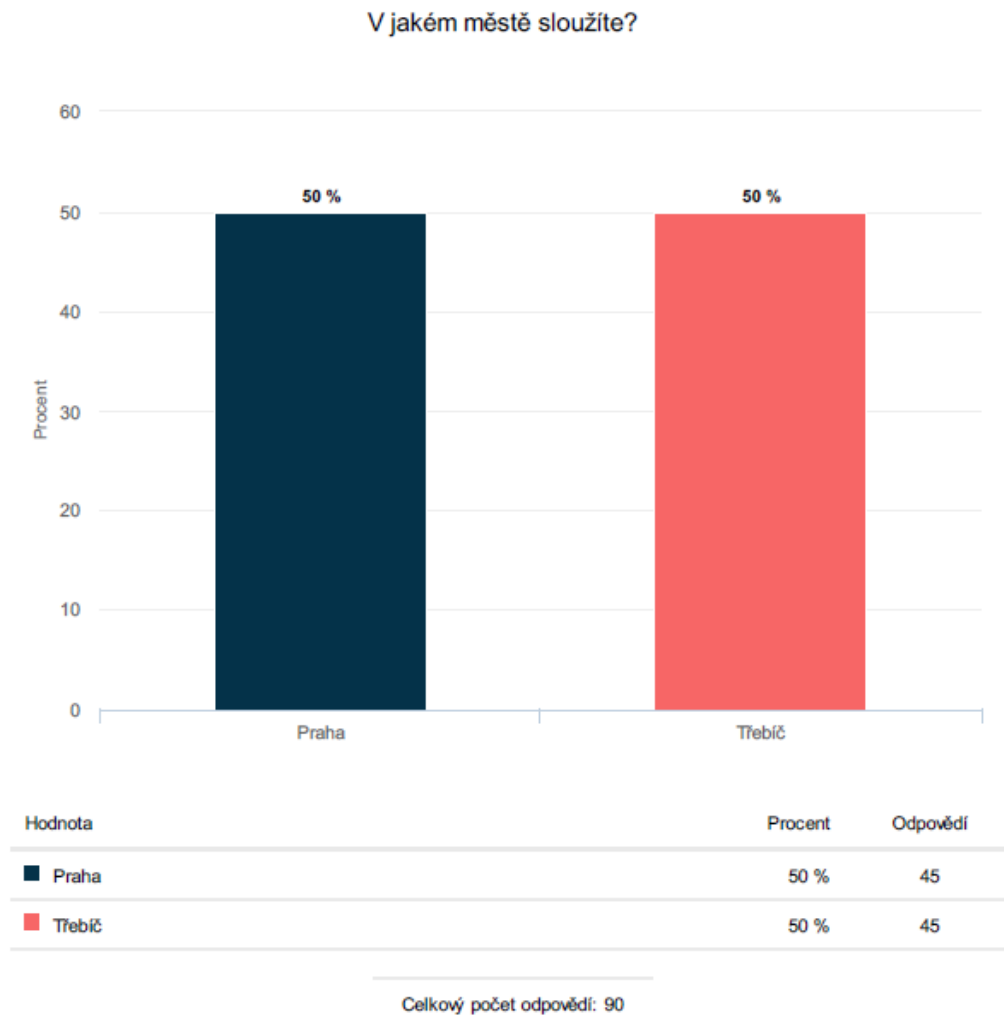
K dosažení hlavního cíle bakalářské práce byly využita kvantitativní výzkumná metoda dotazníkového šetření, jehož účelem je shromáždění dostatečného množství dat pro potřeby stanovení analýzy a jejího vyhodnocení.

Dotazníkové šetření je jednou z technik sběru dat, při které jsou potřebné informace od zkoumaných osob získávány prostřednictvím otázek obsažených v dotazníku. V současnosti se používají buď dotazníky papírové, nebo elektronické, vytvářené v online prostředí. Obecně lze říci, že dotazníkové šetření se vyznačuje následujícími rysy; zjišťuje potřebné údaje zprostředkované prostřednictvím subjektivní výpovědi zkoumaných osob, nedochází k přímé interakci mezi výzkumným pracovníkem a respondentem, je to technika vysoce formalizovaná a standardizovaná.

Dotazníkové šetření bylo realizováno pomocí anonymního dotazníku, elektronickou formou, který je podrobně rozepsán níže. Při jeho sestavování byl kladen velký důraz na zachování anonymity dotazovaných, což mělo zajistit jejich větší otevřenost při vyplňování. Dotazník byl elektronicky rozeslán policistům sloužících v Praze, kde odpovídalo celkem 45 respondentů a dále policistům sloužících v Třebíči, kde taktéž odpovídalo 45 respondentů. V dotazníku respondenti odpovídali celkem na 16 položených otázek. Otázky byly uzavřené a byla možnost výběru z několika odpovědí, kdy vždy byla pouze jedna odpověď správná. Na úvod dotazníku jsou uvedeny obecné otázky, které se zaměřují na identifikaci příslušníků, zjištění základních informací od věku, dosaženého vzdělání, odsloužených let u bezpečnostního sboru. Následující otázky se zaměřují na zmíněnou typovou činnost, kde jsou otázky položeny, tak aby z odpovědí bylo zřejmé, zda respondenti problematice rozumí a vědí základní pojmy a pokyny. Celkem bylo tedy osloveno 90 respondentů, kdy návratnost byla 100 %.

10.1 Grafy z dotazníkového šetření

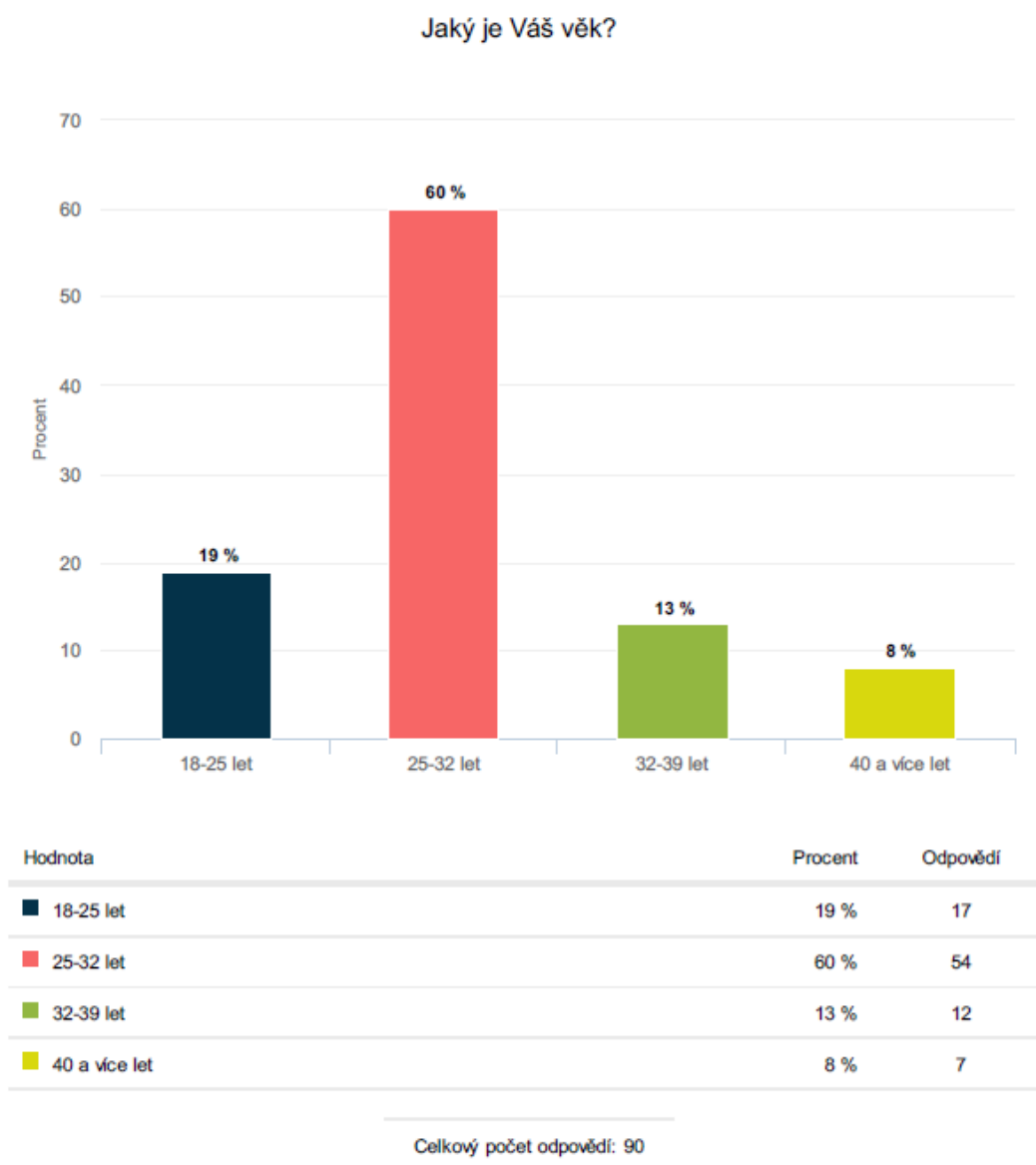
Obrázek 15- Graf k otázce č. 1

Zdroj: Vlastní zpracování

V první otázce bylo cíleně osloveno 45 respondentů, a to policistů sloužících v Praze a 45 respondentů sloužících v Třebíči, pro porovnání spolupráce mezi složkami IZS.

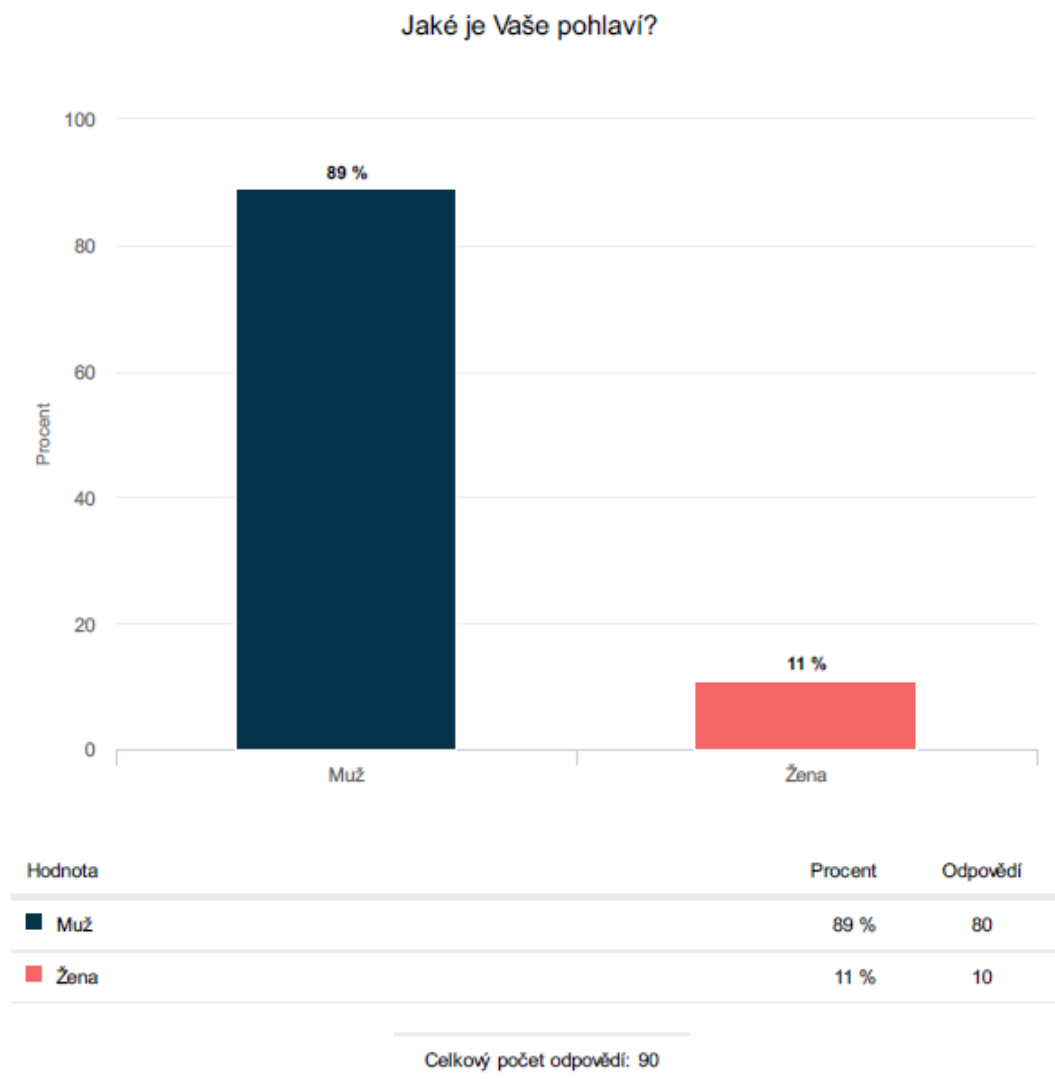
Obrázek 16- Graf k otázce č. 2

Zdroj: Vlastní zpracování

Cílem této otázky bylo zjistit, jaká věková kategorie je nejčastější při výkonu služby příslušníku Policie České republiky. Zda u bezpečnostního sboru slouží více mladých nebo starších osob. Z přiloženého grafu je vidět, že u zmíněného bezpečnostního sboru převažuje věková kategorie v rozmezí 25-32 let.

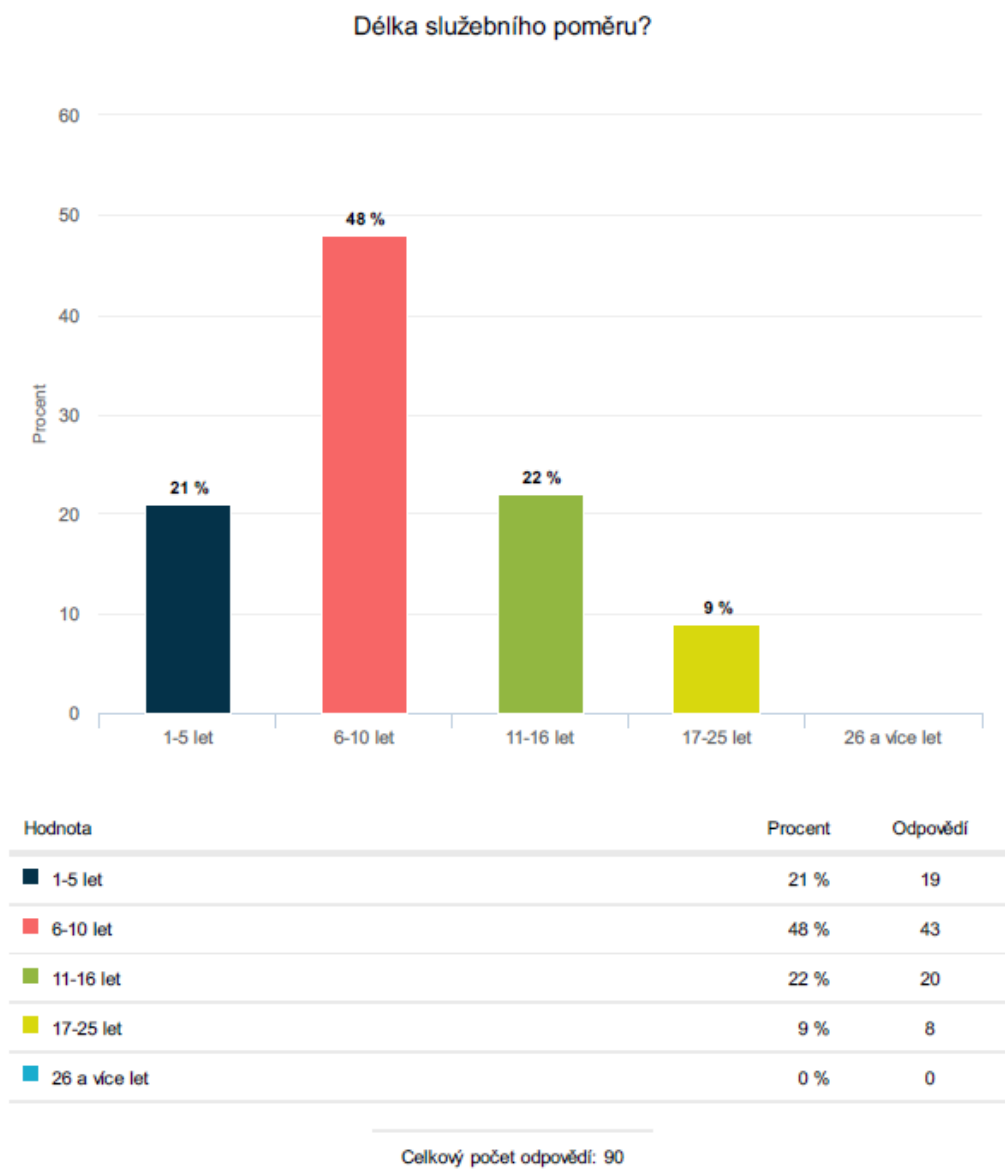
Obrázek 17- Grafk otázce č. 3

Zdroj: Vlastní zpracování

Tato otázka je jednou z nejčastějších otázek v používajících se v dotazníkovém šetření. Jedná se o identifikační otázku, s cílem zjistit, jaká kategorie pohlaví odpovídá na dotazníkové šetření častěji. Z uvedených odpovědí vyplývá, že u PČR slouží převážně muži.

Obrázek 18- Graf k otázce č. 4

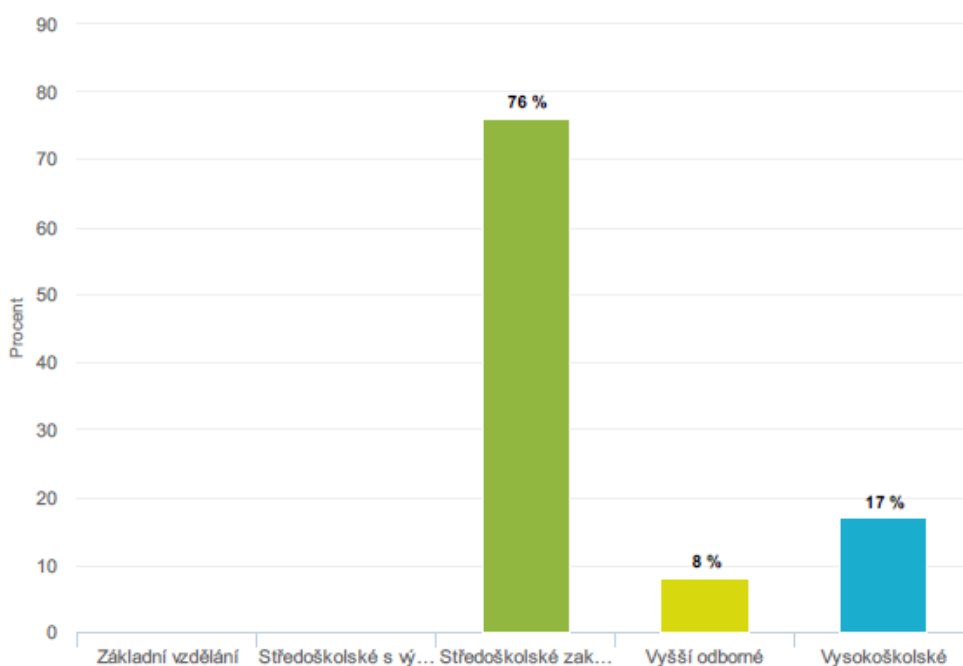

Zdroj: Vlastní zpracování

Odpovědi na tuto otázku bylo určeno, jak dlouhý je služební poměr u dotazovaných respondentů, kdy o od tohoto se odvíjí praxe v dané problematice a také zkušenosti, které využijí příslušníci u mimořádné události týkající se nástražného výbušného systému.

Obrázek 19- Graf k otázce č. 5

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Hodnota	Procent	Odpovědi
■ Základní vzdělání	0 %	0
■ Středoškolské s výučním listem	0 %	0
■ Středoškolské zakončené maturitní zkouškou	76 %	68
■ Vyšší odborné	8 %	7
■ Vysokoškolské	17 %	15

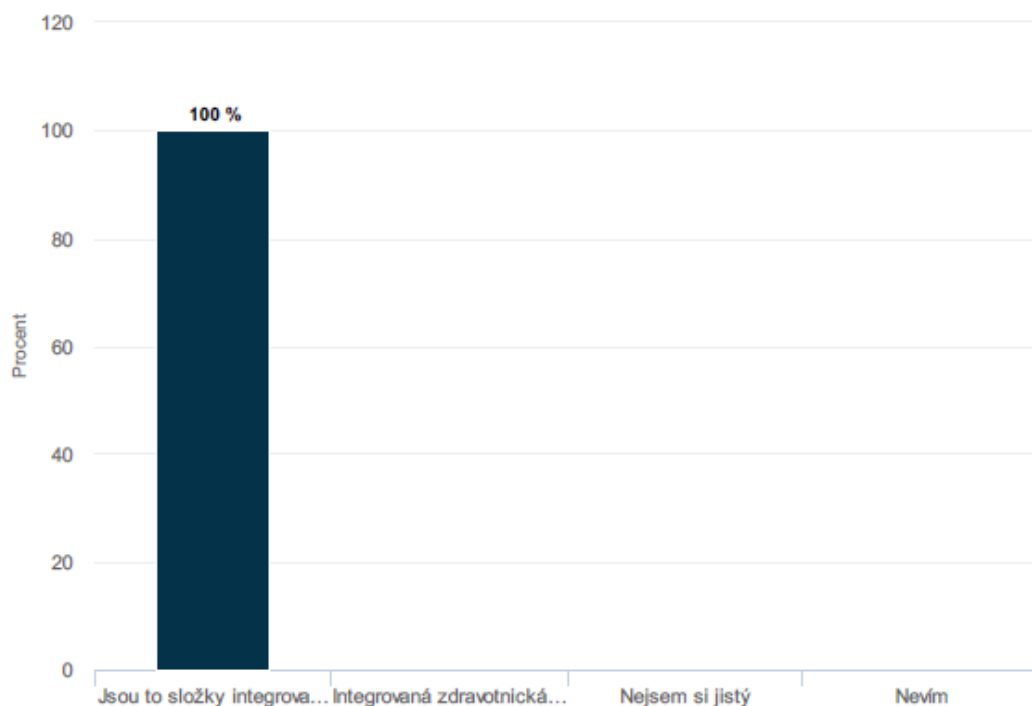
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Tato otázka je opět jako identifikační, kdy zodpovídá, jak vzdělání lidé pracují u zmíněného bezpečnostního sboru. Zda na základě svého vzdělání mají určité informace a znalosti dané problematiky nebo znalostí získají praxí v dané problematice. Vzhledem k výsledkům u této otázky budou zkušenosti a znalosti k dané mimořádné události úzce souviset s praxí u bezpečnostního sboru.

Obrázek 20- Grafik otázky č. 6

Jaký je význam zkratky IZS?

Hodnota	Procent	Odpovědí
■ Jsou to složky integrovaného záchranného systému	100 %	90
■ Integrovaná zdravotnická služba	0 %	0
■ Nejsem si jistý	0 %	0
■ Nevím	0 %	0

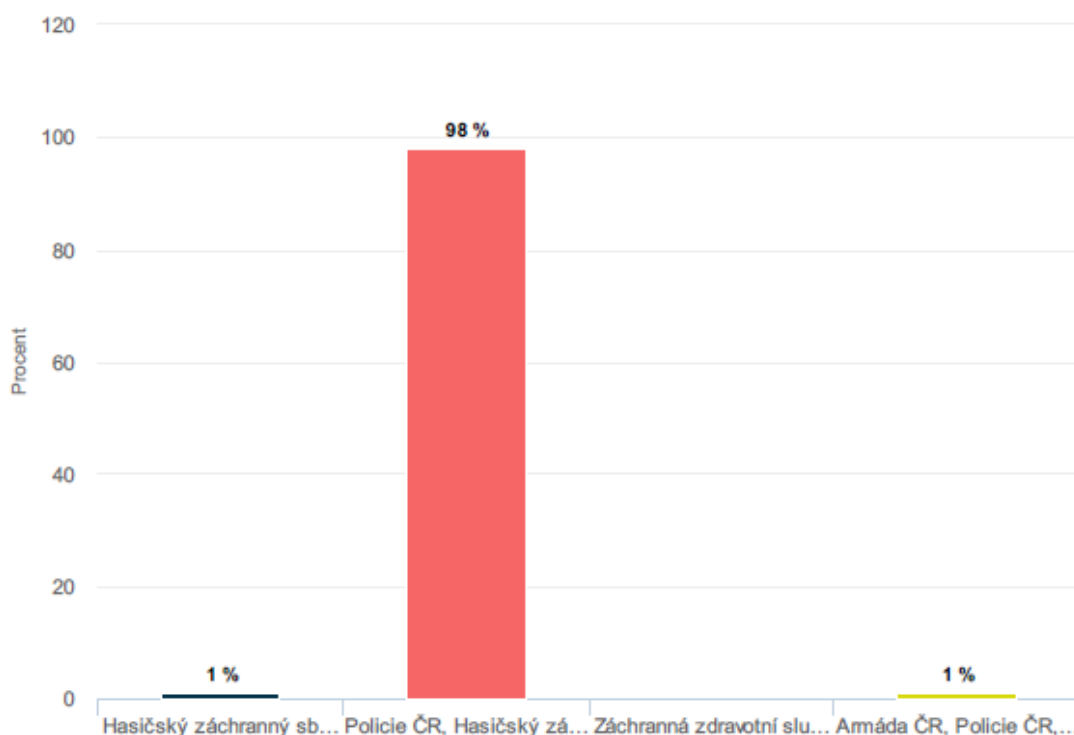
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka týkající se integrovaného záchranného systému, zda respondenti znají význam této zkratky. Základní zkratka, kterou by měl každý odpovídající respondent znát, od které se odvíjí celý systém, ve kterém složky spolupracují.

Obrázek 21- Graf k otázce č. 7

Jaké základní složky patří do IZS?

Hodnota	Procent	Odpovědí
■ Hasičský záchranný sbor, Městská policie, Policie ČR	1 %	1
■ Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Zdravotnická záchranná služba, Jednotky požární ochrany	98 %	88
■ Záchranná zdravotní služba, Městská policie, Hasičský záchranný sbor	0 %	0
■ Armáda ČR, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor	1 %	1

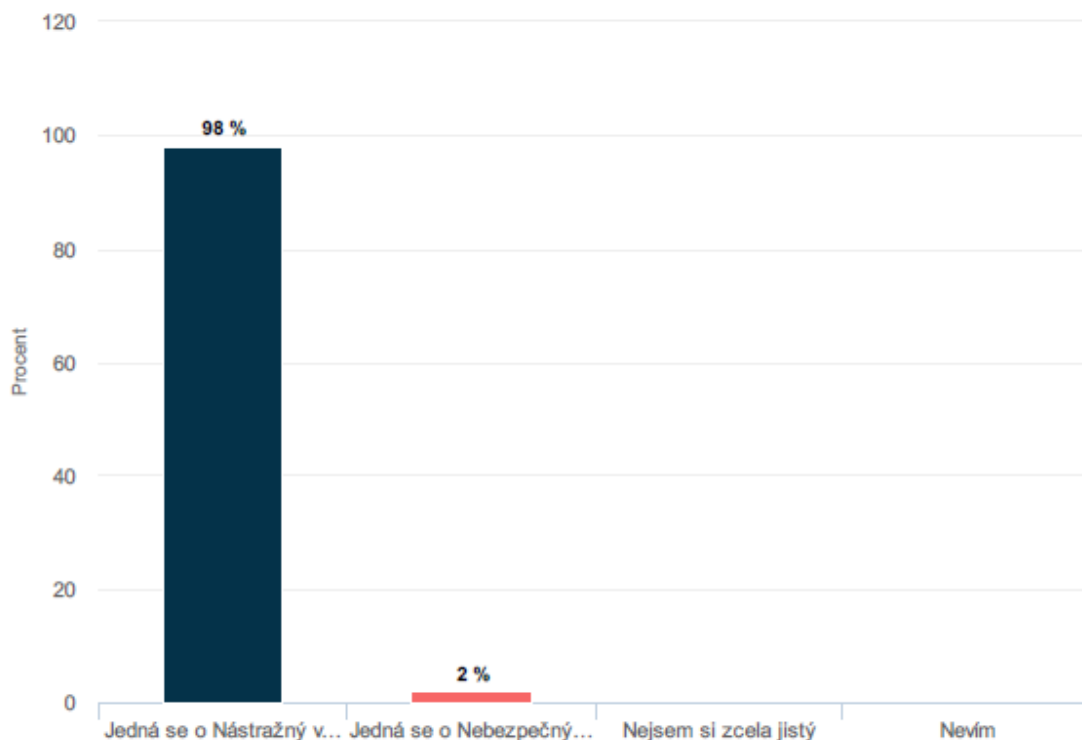
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Základní složky integrovaného záchranného systému jsou často zaměňovány, kdy je Armáda České republiky řazena do základních složek, byť tomu tak není. Mezi základní složky integrovaného záchranného systému v České republice patří Policie České republiky, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, Hasičský záchranný sbor České republiky a Jednotky požární ochrany.

Obrázek 22-Graf k otázce č. 8

Co znamená zkratka NVS?

Hodnota	Procent	Odpovědi
■ Jedná se o Nástražný výbušný systém	98 %	88
■ Jedná se o Nebezpečný výbušný systém	2 %	2
■ Nejsem si zcela jistý	0 %	0
■ Nevím	0 %	0

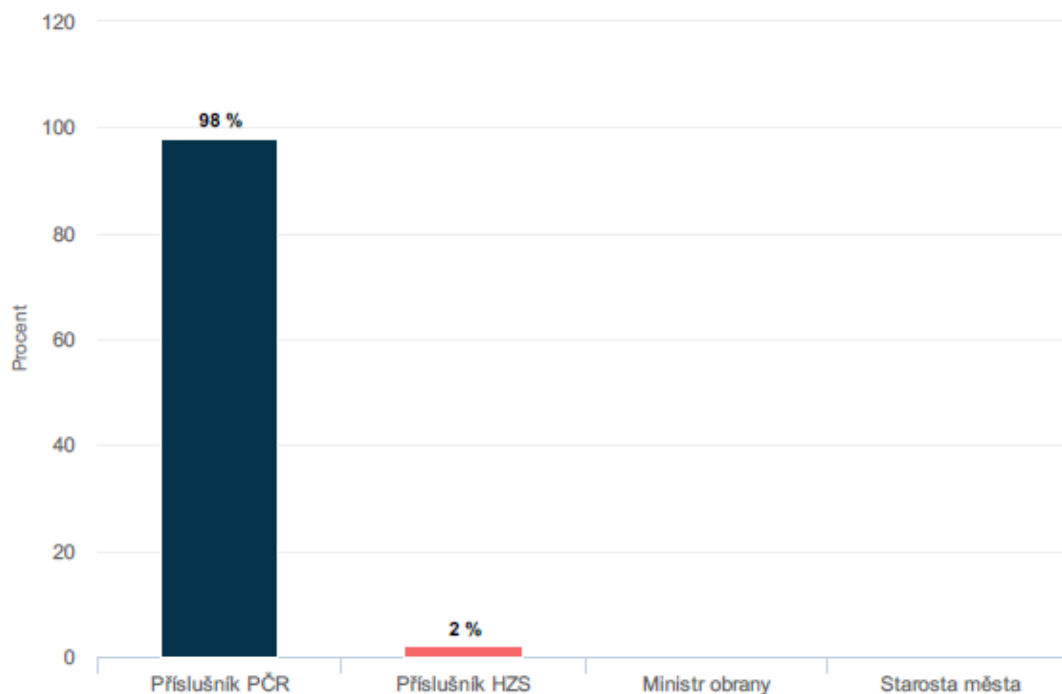
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Správný význam zkratky NVS je Nástražný výbušný systém. Sice se jedná o nebezpečný systém, ale nástražný je ten pravý význam. Jde o systém, který někdo někam nastraží, uloží a tento je nebezpečný pro společnost. Spousta výjezdu složek integrovaného záchranného systému na mimořádnou událost spojovanou s NVS je planá, nicméně u každé situace je potřebná stoprocentní připravenost a znalost dané problematiky pro zvládnutí situace.

Obrázek 23- Graf k otázce č. 9

Kdo má rozhodující úlohu (velitel zásahu) při činnosti související s oznámením o uložení NVS nebo s oznámením o nálezů podezřelého předmětu?

Hodnota	Procent	Odpovědi
■ Příslušník PČR	98 %	88
■ Příslušník HZS	2 %	2
■ Ministr obrany	0 %	0
■ Starosta města	0 %	0

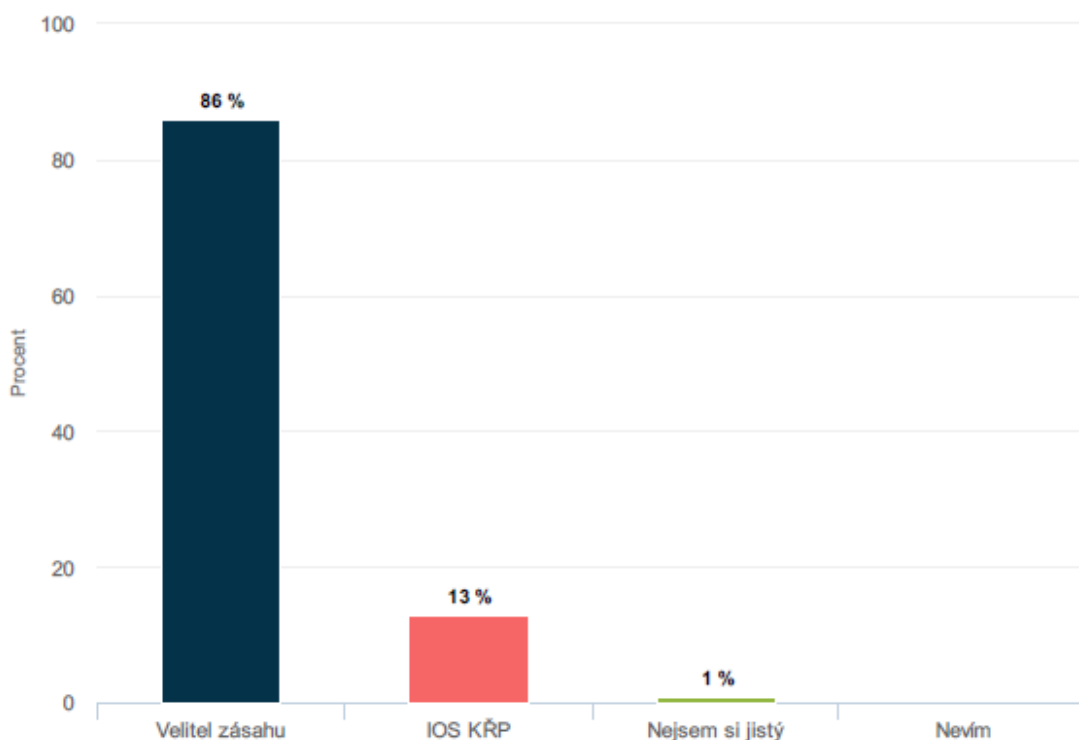
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Velitel zásahu na místě dané mimořádné události rozhoduje a řídí složky zasahující na místě. V případě, že se jedná o mimořádnou událost se záchranou osob, majetku nebo ohrožení životů a zdraví, je velitel zásahu vždy příslušník Policie České republiky. Mezi tyto jsou zařazeni policisté, proškoleni na vedení složek IZS. V případě, že se jedná o mimořádnou událost, kde jsou potřeba záchranné a likvidační práce, je k vedení v místě události určen velitel zásahu od Hasičského záchranného sboru. V obou případech jsou velitelé zásahu označeni reflexním oděvem a nápisem „Velitel zásahu“. Otázka byla cílena na to, aby příslušníci věděli, v jakém případě a kdo na místě velí.

Obrázek 24- Graf k otázce č. 10

Kdo při zásahu u NVS rozhoduje o využití ostatních složek IZS?

Hodnota	Procent	Odpovědi
■ Velitel zásahu	86 %	77
■ IOS KŘP	13 %	12
■ Nejsem si jistý	1 %	1
■ Nevím	0 %	0

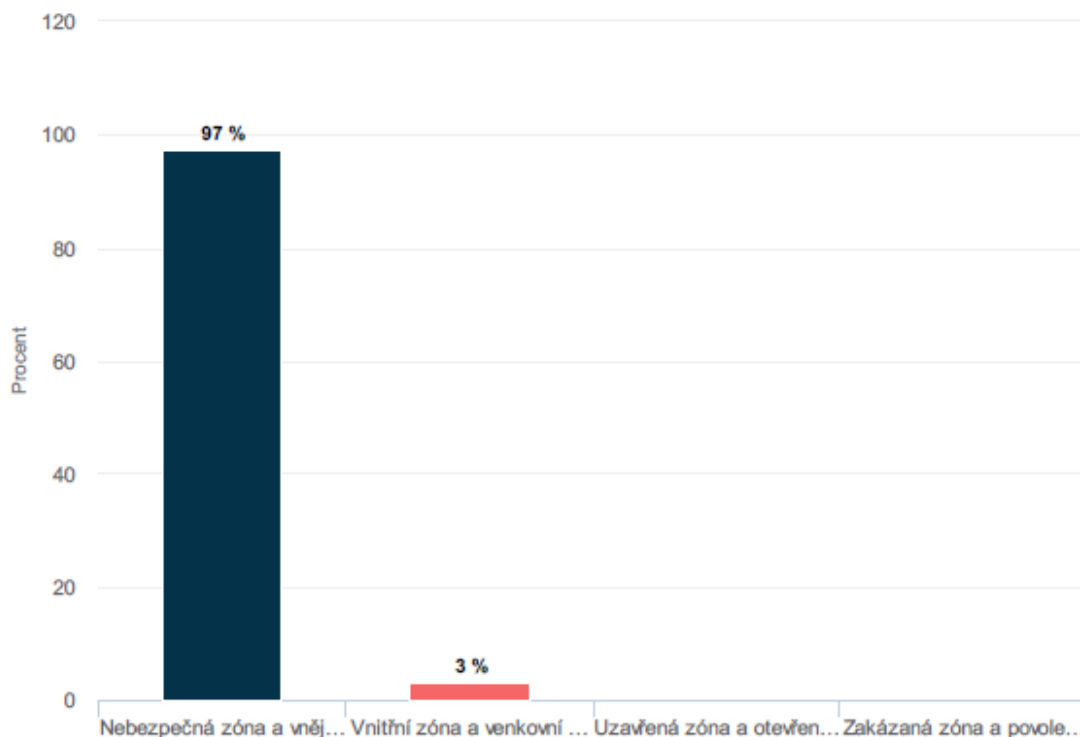
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka byla cílena na příslušníky zasahující na místě mimořádné události s tím, zda vědí, kdo si může na místo zásahu přivolat ostatní složky, a kdo síly a prostředky vyžaduje. Velitel zásahu sice celou věc konzultuje a komunikuje s operačním důstojníkem daného Krajského ředitelství, ale nasazení ostatních složek na místo rozhoduje vždy velitel zásahu u mimořádné události.

Obrázek 25- Graf k otázce č. 11

Na jaké zóny se rozděluje místo zásahu?

Hodnota	Procent	Odpovědi
■ Nebezpečná zóna a vnější zóna	97 %	87
■ Vnitřní zóna a venkovní zóna	3 %	3
■ Uzavřená zóna a otevřená zóna	0 %	0
■ Zakázaná zóna a povolená zóna	0 %	0

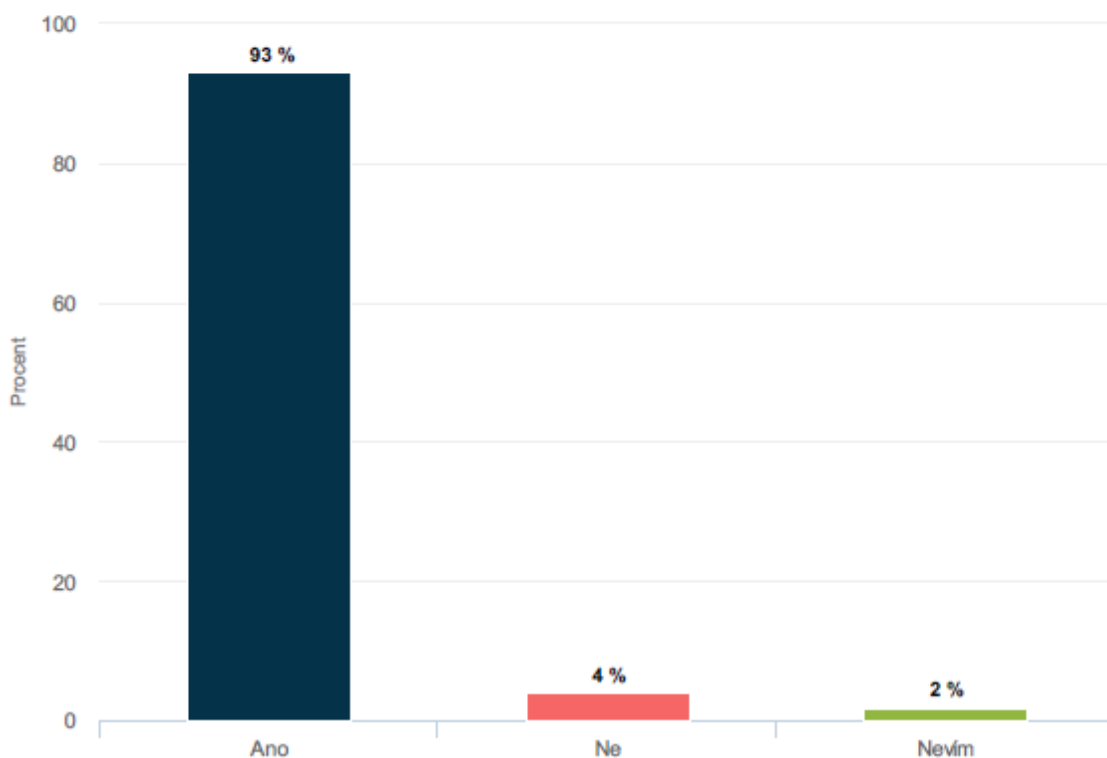
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Při mimořádné události velitel zásahu označí místo na nebezpečnou zónu, ve které probíhá samotný zákrok složek a vnější zónu, která je vyčleněna na ošetření raněných osob, třídění raněných apod. Aby zóny měly své správné využití, je potřeba, aby příslušníci zasahující na místě věděli, jak jsou zóny pojmenovány a k čemu je jejich využití.

Obrázek 26- Graf k otázce č. 12

Mohou se při zásahu u NVS podílet i strážníci městské policie?

Hodnota	Procent	Odpovědi
Ano	93 %	84
Ne	4 %	4
Nevím	2 %	2

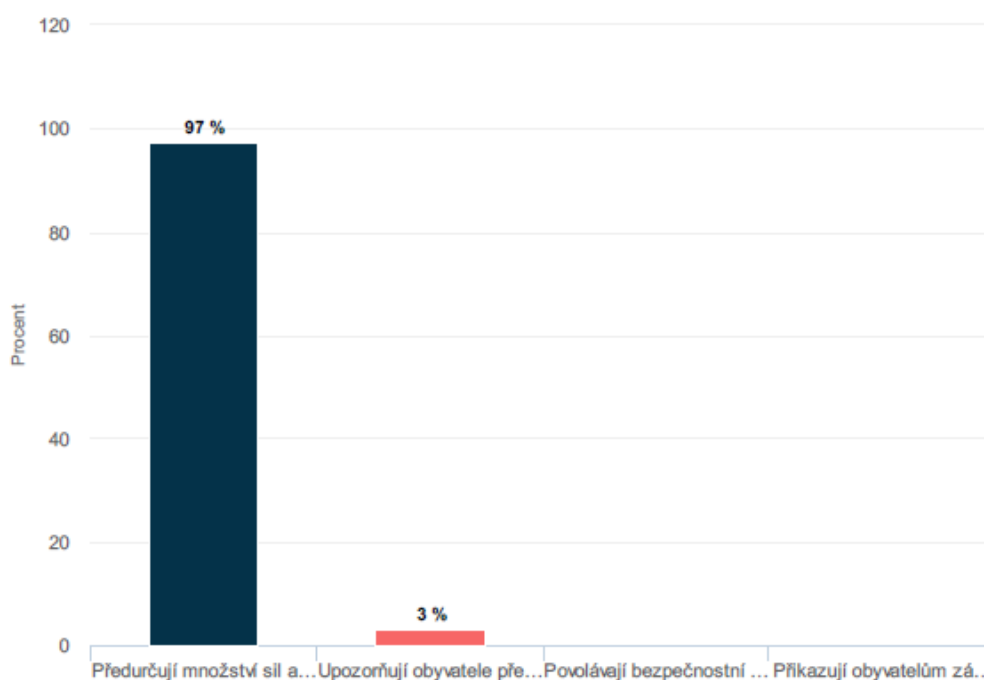
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Při zásahu u mimořádné události ve spojitosti s NVS, řídí složky integrovaného záchranného systému velitel zásahu, a to příslušník Policie České republiky. Městská policie patří do ostatních složek Integrovaného záchranného systému, a tak velitel zásahu rozhoduje o jejich nasazení. V případě potřeby je městská policie plně k dispozici.

Obrázek 27- Graf k otázce č. 13

Jaký význam mají stupně poplachu?

Hodnota	Procent	Odpovědí
■ Předurčují množství sil a prostředků pro řešení mimořádné události	97 %	87
■ Upozorňují obyvatele před nebezpečím	3 %	3
■ Povolávají bezpečnostní složky	0 %	0
■ Přikazují obyvatelům zákaz volného pohybu	0 %	0

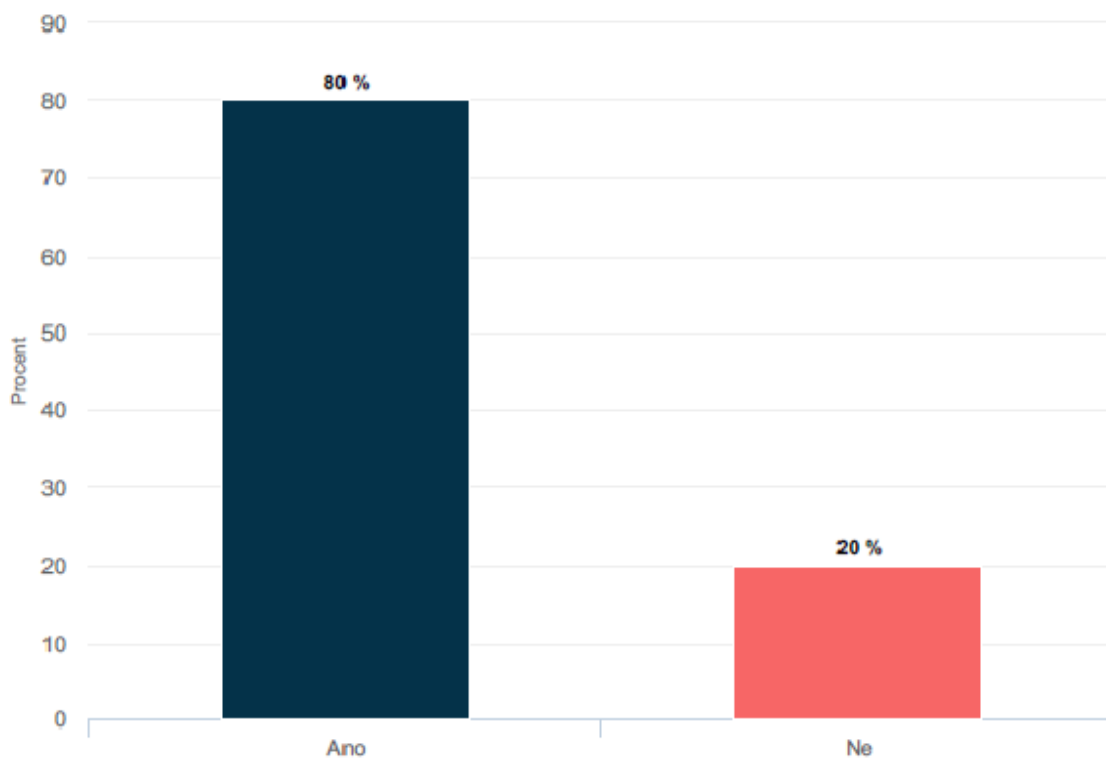
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Předurčení množství sil a prostředků pro řešení mimořádné události je důležitý proces, který pomáhá zajistit, aby byly k dispozici dostatečné síly a prostředky k efektivnímu řešení mimořádné události. Správná odpověď je tedy odpověď označena pod písmenem a). Stupeň poplachu udává závažnost mimořádné události a určuje množství sil a prostředků, které je nutné k jejímu řešení nasadit. V České republice se používají čtyři stupně poplachu. První, druhý, třetí a zvláštní stupeň poplachu. Otázka byla položena s cílem zjistit, zda respondenti vědí, co stupně poplachu v rámci mimořádné události znamenají.

Obrázek 28- Graf k otázce č. 14

Setkal/a si se za dobu služebního poměru s oznámením o uložení NVS?

Hodnota	Procent	Odpovědí
Ano	80 %	72
Ne	20 %	18

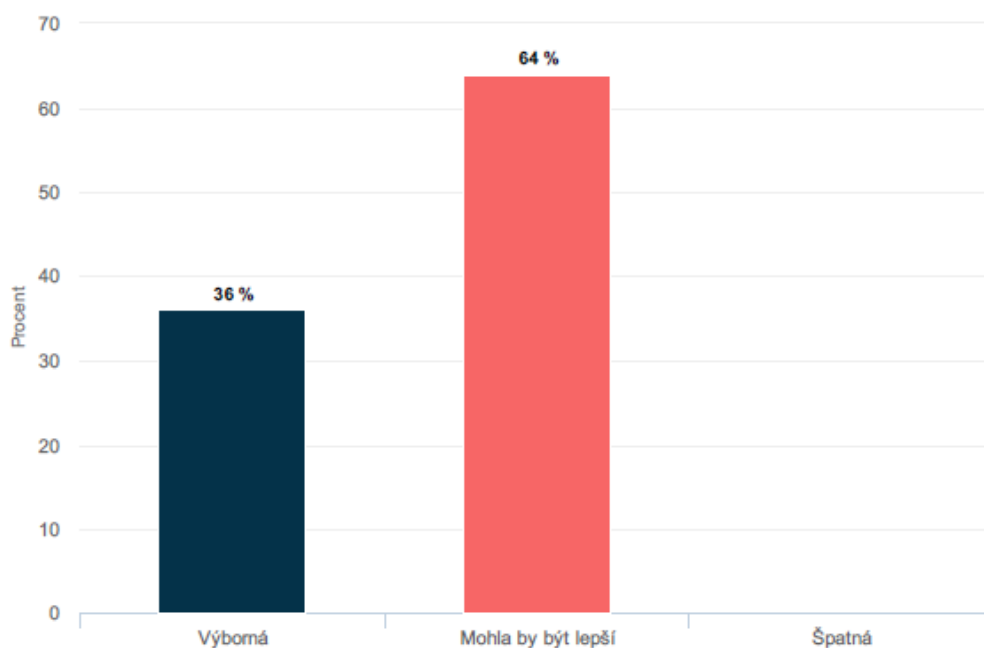
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka na příslušníky Policie České republiky, zda mají zkušenost s touto mimořádnou událostí. V případě odpovědi ANO i NE by měli být policisté připraveni a měli by mít znalost v této problematice, protože tato problematika je ve světě velmi častá a aktuální.

Obrázek 29- Grafk otázky č. 15

Jak ohodnotíš z pohledu příslušníka PČR spolupráci na místě zásahu s ostatními složky IZS?

Hodnota	Procent	Odpovědí
■ Výborná	36 %	32
■ Mohla by být lepší	64 %	58
■ Špatná	0 %	0

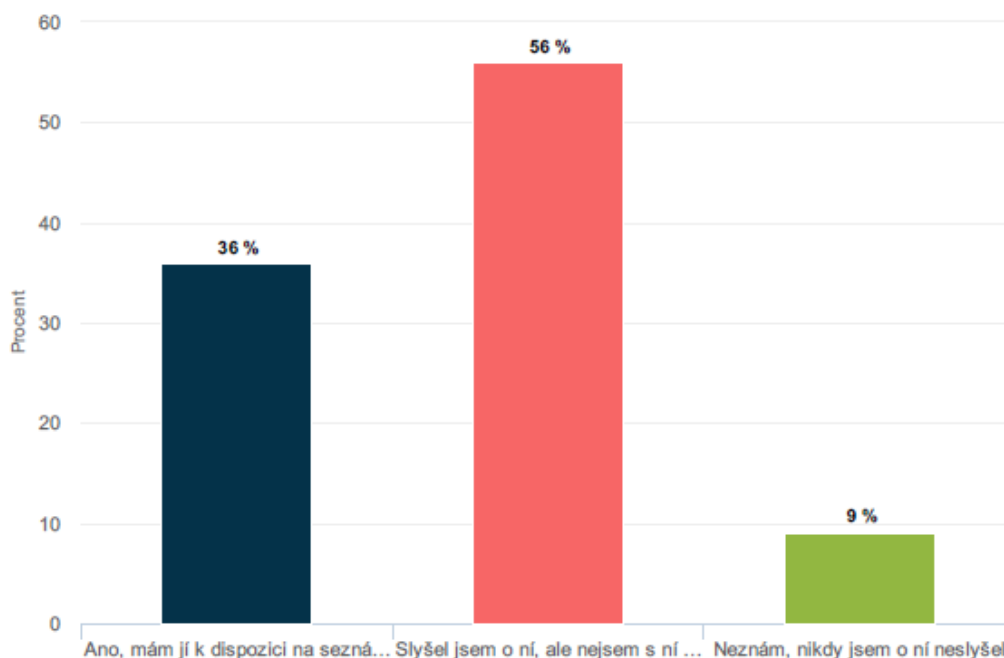
Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka na spolupráci mezi složkami IZS konkretizující spokojenost při společném zásahu. Cílem otázky bylo zjistit, zda jsou policisté při zásahu u mimořádné události spokojeni při spolupráci např. s příslušníky hasičského záchranného sboru či zdravotníky zdravotnické záchranné služby.

Obrázek 30- Graf k otázce č. 16

Znáte typovou činnost Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů?

Hodnota	Procent	Odpovědí
Ano, mám jí k dispozici na seznámení u vedoucího oddělení	36 %	32
Slyšel jsem o ní, ale nejsem s ní seznámen	56 %	50
Neznám, nikdy jsem o ní neslyšel	9 %	8

Celkový počet odpovědí: 90

Zdroj: Vlastní zpracování

Typová činnost zmíněné problematiky je důležitá ke správnému zvládnutí mimořádné situace. Zásahující složky vždy vyjíždí na místo události, kdy provádí prvotní a neodkladné úkony na místě činu. Jedná se např. o zajištění místa činu, zjištění rozsahu události, zabránění dalšímu pokračování v mimořádné události nebo poskytnutí první pomoci. Toto je povinností každého policisty dle Závazného pokynu Policejního prezidenta, a to č. č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky. Po zjištění, o jakou mimořádnou událost se jedná, se následně postupuje dle dokumentu dané typové činnosti. Pro každou mimořádnou událost je zpracovaná typová činnost, kde je rozepsán správný postup při zásahu. Cílem této otázky bylo zjistit, zda příslušníci tuto typovou činnost znají a jsou s ní seznámeni.

10.2 Souhrnné výsledky

Tabulka 1- Znalost NVS

Znalost příslušníků PČR v oblasti NVS

Úspěšnost odpovědí

Otázka	Praha		Třebíč	
	četnost	procenta	četnost	procenta
Co znamená zkratka NVS?	44	98 %	44	98 %
Kdo má rozhodující úlohu (velitel zásahu) při činnosti související s oznámením o uložení NVS nebo s oznámením o nálezů podezřelého předmětu?	45	100 %	43	96 %
Kdo při zásahu u NVS rozhoduje o využití ostatních složek IZS?	38	84 %	39	87 %
Na jaké zóny se rozděluje místo zásahu?	43	96 %	44	98 %
Mohou se při zásahu u NVS podílet i strážníci městské policie?	41	91 %	43	96 %
Znáte typovou činnost Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů?	15	33 %	17	38 %

Město	Celková úspěšnost
Praha	84 %
Třebíč	86 %
Celková úspěšnost	85 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Po vyhodnocení dat z odpovědí respondentů můžeme vidět, že znalost příslušníků Policie České republiky v oblasti nástražného výbušného systému je větší jak 80 %. V Třebíči jakožto několika násobně menší město jako Praha je znalost policistů o 2% vyšší.

V dnešní době je z hlediska Policie ČR velmi důležité tuhle problematiku znát. Oznámení o uložení NVS ve světě je stále častější, a tak spolupráce složek na místě zásahu je pro bezpečné zvládnutí situace na prvním místě. Pravidelné školení a seznamování se s novinkami v oblasti NVS je u bezpečnostních sborů potřebné a současné výcviky policistů jsou ze strany instruktorů vedeny a nastíněny k reálné situaci s oznámením o uložení nebo nálezu nástražného výbušného systému.

Znalost příslušníků PČR v oblasti IZS

Úspěšnost odpovědí

Otázka	Praha		Třebíč	
	četnost	procenta	četnost	procenta
Jaký je význam zkratky IZS?	45	100 %	45	100 %
Jaké základní složky patří do IZS?	44	98 %	44	98 %
Jaký význam mají stupně poplachu?	43	96 %	44	98 %

Město	Celková úspěšnost
Praha	98 %
Třebíč	99 %

Zdroj: Vlastní zpracování

V oblasti IZS jsou v porovnání obě města téměř procentuálně na stejné úrovni. V dnešní době se u Policie České republiky klade velký důraz na znalosti v problematice mimořádných událostí, jsou časté výcviky zaměřené na situace, kde jsou potřeba všechny složky IZS.

Kvalita výcviku a podání informací od instruktorů policie, jsou na profesionální úrovni a je jedno, kde policista slouží. Důležité je, aby se ty správné informace, správné postupy dostávali včas k policistům sloužícím „na ulici“.

Doplňující informace

Setkal/a si se za dobu služebního poměru s oznámením o uložení NVS?

Odpovědi	Praha	Třebíč
ano	40	32
ne	5	13

Zdroj: Vlastní zpracování

Oznámení o uložení NVS je ve většině případů ve větších městech. Většina oznámení je v místech s větší koncentrací osob. V Praze se jedná hlavně o autobusová a vlaková nádraží, letiště, nákupní centra apod. V Třebíči se ve většině případů jedná o školy a obchodní domy nebo výhružky o uložení NVS v rámci celorepublikového uložení. Každé město má stanovené tzv. „měkké cíle“, kdy se jedná o nejvíce zranitelné prostory, právě při oznámení o uložení NVS. Z tohoto důvodu se tyto stanovené objekty pravidelně Policií České republiky kontrolují a provádí se v nich a blízkém okolí zvýšená hlídková činnost. Zvýšená hlídková činnost v těchto prostorech je především v době, kdy se předpokládá zvýšený nárůst výskytu osob, jakož jsou různé trhy, koncerty a další akce, kde je koncentrace osob mnohonásobně navýšena.

Tabulka 4- Spolupráce IZS

Jak ohodnotíš z pohledu příslušníka PČR spolupráci na místě zásahu s ostatními složky IZS?

Odpovědi	Praha	Třebíč
Výborná	14	18
Mohla by být lepší	31	27

Zdroj: Vlastní zpracování

Spolupráce složek IZS je na místě zásahu velmi důležitá. V Praze respondenti hodnotili spolupráci o něco hůře, než respondenti v Třebíči. Z mého pohledu, kdy jsem sloužil v Praze i Třebíči s tímto hodnocením souhlasím. V Praze je sice o mnoho více policistů, hasičů a záchranářů, ale při společném zásahu se na místě nepotkáváte pořád se stejnými kolegy. V Třebíči tolik policistů, hasičů a záchranářů není, a tak se při výcviku a různých školení potkáváte pořád se stejnými lidmi, a tak o sobě víte více. Proto si policisté v Třebíči hodnotí spolupráci o něco lépe, než policisté v Praze.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala připraveností, respektive tím, jaké znalosti mají příslušníci bezpečnostního sboru Policie České republiky v problematice mimořádné události, a to konkrétně u typové činnosti STČ 03/ IZS- Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů.

Dále se tato práce zabývala efektivitou spolupráce složek IZS České republiky.

Hlavním cílem č. 1 této bakalářské bylo zjistit, kompletní připravenost příslušníku Policie České republiky, při řešení mimořádné události podle typové činnosti STČ 03/IZS- Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů.

U hlavního cíle byla stanovena hypotéza a bylo provedeno dotazníkové šetření směřované na základní informace o výše uvedené mimořádné události, tedy o události s níž je spojeno oznámení o uložení nebo nálezu nástražného výbušného systému. Bylo nutné si stanovit hranici úspěšnosti tak, aby bylo možné cíl vyhodnotit. Hranice úspěšnosti byla stanovena na 80 % jak ve městě Třebíč, tak v Praze.

Po vyhodnocení tohoto šetření týkajícího se NVS dosáhla celková úspěšnost 85 %.

Lze tedy konstatovat, že příslušníci bezpečnostního sboru Policie České republiky sloužící v Třebíči i sloužící v Praze mají dostatečné znalosti o mimořádné události s nástražným výbušným systémem. Dle dotazníkového šetření lze mít za to, že v praxi zasahující policisté mají o projednávané mimořádné události přehled a vědí jakým způsobem postupovat nebo kdo na místě zásahu mimořádné události velí. V případě otázky, zda policisté znají Typovou činnost STČ 03/IZS v „papírové podobě“, která je k dispozici na každém oddělení Policie ČR, jsou odpovědi dle vyhodnocení neuspokojivé i přesto, že každý policista má možnost se s touto typovou činností seznámit, a tak by bylo vhodné, aby prostřednictvím vedoucích oddělení PČR bylo prováděno častější seznámení se zmíněnou typovou činností a byl kladen větší důraz na to, aby policisté tuto typovou činnost znali podrobněji, protože jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, je tato mimořádná událost ve světě více jak aktuální. U této části můžeme konstatovat, že znalosti příslušníků jsou na vysoké úrovni. Cíl práce byl tedy splněn.

Vysokou procentuální úspěšnost hodnotím kladně, a to díky kvalitě výcviků, které jsou v současné době u bezpečnostních sborů opravdu na vysoké úrovni i přes obtížnou situaci,

kteřá v dnešní době panuje nejen v zahraničí, ale celkově ve světě, tedy i v České republice.

Cílem práce č. 2, a to vedlejším cílem této bakalářské práce bylo porovnat efektivitu a spolupráci při typové činnosti STČ 03/IZS mezi příslušníky Policie České republiky sloužící v Praze a sloužící v Třebíči. K tomuto cíli byly stanoveny dvě dílčí hypotézy.

Vzhledem k velikosti města Prahy, ve kterém je zvýšená nejen registrovaná kriminalita je předpoklad, že policisté sloužící v Praze budou mít více zkušeností s touto problematikou, a tak bude úspěšnost procentuálně vyšší. V dotazníkovém šetření směřujícím k IZS bylo po vyhodnocení zjištěno, že celková úspěšnost odpovědí v Třebíči dosáhla 99 % a v Praze dosáhla úspěšnosti 98 %, tedy o procento nižší, než úspěšnost v Třebíči, což je zanedbatelné. Hypotéza tak byla vyvrácena. Šetření bylo situováno na to, jaký význam má zkratka IZS, jaké složky patří do IZS a jaký význam mají stupně poplachu. V oblasti znalostí NVS byla procentuální úspěšnost v Třebíči 86 % a v Praze 84 %. Zde byla hypotéza zamítnuta. I v tomto případě je rozdíl v úspěšnosti zanedbatelný. Cíl práce byl splněn.

Spolupráce složek IZS ČR je na místě zásahu velmi důležitá proto, aby se dosáhlo úspěšného zvládnutí mimořádné události.

Z mého hlediska, kdy jsem u Policie České republiky sloužil v Praze i Třebíči hodnotím spolupráci velmi kladně, i přesto, že někteří respondenti by dle odpovědí ocenili lepší spolupráci mezi složkami IZS. V Praze, je spousta policistů, hasičů a záchranářů, a tak při společném zásahu se nepotkávají tak často ty samé sloužící osoby. Naopak v Třebíči se při společném zásahu složek IZS potkávají záchranáři, policisté nebo hasiči stále, a tak respondenti tuto spolupráci hodnotí o něco lépe. Jak jsem zmínil u cíle č. 1 je v dnešní době kvalita a úroveň výcviku u bezpečnostního sboru PČR na velmi vysoké úrovni, a tak je jedno jestli policista absolvuje výcvik v Praze nebo Třebíči.

Důležité je získané informace a zkušenosti přenést do výkonu služby, právě při mimořádné události například související s nástražným výbušným systémem.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. DOLEŽAL, Martin; KYSELÁK, Jan a NOVÁK, Jaromír. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, str. 63 ISBN 978-80- 244-4268-6.
2. HORÁK Rudolf, *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*, Praha: Linde, 2004, 407s, ISBN 820-7201-471-4
3. HRAZDÍRA Ivo, KOLLÁR Milan. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2006. ISBN 80-68898-87-3
4. JANÍČEK, Miroslav, DRAHOVZAL, Petr, 2001. *Pyrotechnik v boji proti terorismu*. 1. Praha: D- Consult, s.r.o., 2001. 175s s. ISBN 80-86215-17-2
5. MARTÍNEK, Bohumír a TVRDEK, Jan. *Základy integrovaného záchranného systému*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2010, str. 128,129 ISBN 978-80-7251-338-3.
6. MODÉN, Kari. *Crisis Communications*. Online. 2008. Swedish Emergency Management Agency, 2008. ISBN 978-91-85797-11-0. Dostupné z: <https://rib.msb.se/filer/pdf/23992.pdf>. [cit. 2024-02-22].
7. MODUL-G: *integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2020. ISBN 978-80-7616-071-2, str. 8.
8. MV- GRH HZS ČR. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Praha: MV – GRH HZS ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0
9. PANOCHA, Václav. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice*. Vyd. 1. Praha: Armex:, Trivis,1997, str. 14. ISBN 80-902283-0-5.
10. ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN: 978-80-7385-007-4, str. 36-37.
11. SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Praha: MV- Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-36-5 str. 24
12. SKULOVÁ, S., *Správa policie v současné právní úpravě*, 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1993, 21 s., ISBN 80-210-0652-8
13. SMETANA, Marek, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky: modul I*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 978-807-3683-375.

14. TARČÁNI, Ondřej. *Teorie a praxe krizového řízení II*. Praha: PA ČR v Praze, 2011, str. 62. ISBN 978-80-7251-357-4.
15. VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace*. 2009. ISBN 978-80-247-2510-9.
16. ZEMAN, Miloš a MIKA, Otakar J. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007, 51s. ISBN 978-80-214-3448-6

Elektronické zdroje

1. *Česko* [online]. 2006 [cit. 2024-03-20]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/estebaky-obzalovali-z-vrazdy.A060104_143805_In_domov_bat
2. ČTK. *Papírová krabička jako NVS*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/-nastrazny-vybusny-system-na-domazlicku-vysetruje-police-jako-obecne-ohrozeni/2481959>. [cit. 2024-03-21].
3. *Dokumentace IZS*. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>. [cit. 2024-02-15].
4. *Historie*. Online. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=61&head=132&subhead=340>. [cit. 2024-01-18].
5. HOLAKOVSKÝ, Milan. *Výbuch vozidla*. Online. 2015. Dostupné z: <https://prazsky.denik.cz/zlociny-a-soudy/vybuch-auta-na-sidlisti-ma-pry-na-svedomi-manzel-obeti-20150529.html>. [cit. 2024-03-20].
6. *HZS ČR*. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>. [cit. 2024-01-25].
7. MACHORKOVÁ Lucie, 2016. Ve Staré Boleslavi se během Flashback Shield cvičila ochrana vzdušného prostoru. [online], [cit. 2024-03-27], dostupné z: <http://www.bvrpz.army.cz/aktuality/ve-stare-boleslavi-se-behem-flashback-shield-cvicila-ochrana-vzdusneho-prostoru>
8. *Ochrana obyvatelstva*. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/opatreni-ochrany-obyvatelstva.aspx>. [cit. 2024-01-18].
9. *Opatření pro ochranu obyvatelstva*. Online. HZSCR.CZ. 2023. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/opatreni-ochrany-obyvatelstva.aspx>. [cit. 2024-01-19].
10. *Policie ČR*. Online. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Policie_České_republiky. [cit. 2024-01-20].
11. *Policie ČR*. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/logo-pcr-a-znak-krajske-reditelstvi-praha.aspx>. [cit. 2024-01-20].
12. *Policie ČR*. Online. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Policie_České_republiky. [cit. 2024-01-25].
13. RÚRKOVÁ BOMBA .Online.PEIGER,Marián. Cas.sk. 2014. Dostupné z: <https://www.cas.sk/fotogaleria/290921/prudko-vybusna-zbierka-co-skryvaju-pyrotechnici-aj-odpoved-ci-prestrihnut-cerveny-alebo-modry-drotik/2/>. [cit. 2024-03-27].

14. *STČ 03/IZS*. Online. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>. [cit. 2024-02-17].
15. VRLÁK, Marek. *NVS na Staroměstském náměstí*. Online. 1990. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/pred-triceti-lety-vybuchla-v-centru-prahy-bomba-k-dopadeni-pachatele-nepomohli-ani-jasnovidci-48892>. [cit. 2024-03-20].
16. *Využití IZS*. Online. Dostupné z: <https://publi.cz/books/370/02.html>. [cit. 2024-02-15].
17. ZEZULOVÁ, Ema. *Výbušnina TNT v bytě*. Online. 2016. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/v-byte-schovavala-vybusninu-zene-z-bystrce-i-dvema-muzum-hrozi-vezeni-20161111.html>. [cit. 2024-03-21].
18. *Znak ZZS ČR*. Online. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/system-zzs-v-cr/>. [cit. 2024-02-05].
19. *Znak HZS ČR*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/znak-hzs-cr-a-pravidla-pro-jeho-uziti.aspx>. [cit. 2024-02-02].

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů-§2
2. Vyhláška 328/2001 Sb. - o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému- stav k 8. 2. 2013
3. ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
4. ČESKO. Vyhláška 328/2001Sb. - o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému- § 1
5. Závazný pokyn Policejního prezidenta č. 137/2009, o organizaci Policie České republiky
6. Závazný pokyn Policejního prezidenta č. 100/2001, ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky
7. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

Seznam zkratek

PČR- Policie České republiky

HZS- Hasičský záchranný sbor

IZS- Integrovaný záchranný systém

NVS- Nástražný výbušný systém

ZZS- Zdravotnická záchranná služba

JPO- Jednotky požární ochrany

MU- Mimořádná událost

ZPPP- Závazný pokyn Policejního prezidenta

GŘ- Generální ředitelství

STČ- Soubor typové činnosti

Seznam obrázků

Obrázek 1-Vývoj názvu opatření ochrany obyvatelstva	14
Obrázek 2- Zmírnění následků mimořádné události	17
Obrázek 3- Znak Policie ČR	19
Obrázek 4- Znak Hasičského záchranného sboru	21
Obrázek 5- Znak Zdravotnické záchranné služby	24
Obrázek 6- Přehled využití složek IZS při mimořádné události	29
Obrázek 7- STČ 03/IZS	32
Obrázek 8- Pyrotechnik Policie České republiky	35
Obrázek 9- Imitace výbušniny	37
Obrázek 10- Nález plnohodnotného NVS na Slovensku	38
Obrázek 11- Trubkový NVS	40
Obrázek 12- Nálož TNT	41
Obrázek 13- Výbuch NVS	42
Obrázek 14- Fáze krizové komunikace	43
Obrázek 15- Graf k otázce č. 1	46
Obrázek 16- Graf k otázce č. 2	47
Obrázek 17- Graf k otázce č. 3	48
Obrázek 18- Graf k otázce č. 4	49
Obrázek 19- Graf k otázce č. 5	50
Obrázek 20- Graf k otázce č. 6	51
Obrázek 21- Graf k otázce č. 7	52
Obrázek 22- Graf k otázce č. 8	53
Obrázek 23- Graf k otázce č. 9	54
Obrázek 24- Graf k otázce č. 10	55
Obrázek 25- Graf k otázce č. 11	56
Obrázek 26- Graf k otázce č. 12	57
Obrázek 27- Graf k otázce č. 13	58
Obrázek 28- Graf k otázce č. 14	59
Obrázek 29- Graf k otázce č. 15	60
Obrázek 30- Graf k otázce č. 16	61

Seznam tabulek

Tabulka 1- Znalost NVS	62
Tabulka 2-Znalost IZS	64
Tabulka 3-Oznámení o uložení NVS	65
Tabulka 4- Spolupráce IZS	66

Seznam příloh

Příloha č. 1 -Dotazník

Jsem studentem studijního oboru Bezpečnostně právní činnost na VŠERS. Chtěl bych Vás poprosit o vyplnění krátkého dotazníku, který bude součástí mé bakalářské práce s názvem: Spolupráce složek integrovaného záchranného systému při typové činnosti hrozba použití nástražného výbušného systému. Dotazník je zcela anonymní. Děkuji za vyplnění.

<https://app.click4survey.cz/Surveys/Preview2/?surveyid=53702>

V jakém městě sloužíte?

Praha

Třebíč

Jaký je Váš věk?

18-25 let

25-32 let

32-39 let

40 a více let

Jaké je Vaše pohlaví?

Muž

Žena

Délka služebního poměru?

1-5 let

6-10 let

11-16 let

17-25 let

26 a více let

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Základní vzdělání

Středoškolské s výučním listem

Středoškolské zakončené maturitní zkouškou

Vyšší odborné

Vysokoškolské

Jaký je význam zkratky IZS?

Jsou to složky integrovaného záchranného systému

Integrovaná zdravotnická služba

Nejsem si jistý

Nevím

Jaké základní složky patří do IZS?

Hasičský záchranný sbor, Městská policie, Policie ČR

Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Zdravotnická záchranná služba, Jednotky požární ochrany

Záchranná zdravotní služba, Městská policie, Hasičský záchranný sbor

Armáda ČR, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor

Co znamená zkratka NVS?

Jedná se o Nástražný výbušný systém

Jedná se o Nebezpečný výbušný systém

Nejsem si zcela jistý

Nevím

Kdo má rozhodující úlohu (velitel zásahu) při činnosti související s oznámením o uložení NVS nebo s oznámením o nálezů podezřelého předmětu?

Příslušník PČR

Příslušník HZS

Ministr obrany

Starosta města

Kdo při zásahu u NVS rozhoduje o využití ostatních složek IZS?

Velitel zásahu

IOS KŘP

Nejsem si jistý

Nevím

Na jaké zóny se rozděluje místo zásahu?

Nebezpečná zóna a vnější zóna

Vnitřní zóna a venkovní zóna

Uzavřená zóna a otevřená zóna

Zakázaná zóna a povolená zóna

Mohou se při zásahu u NVS podílet i strážníci městské policie?

Ano

Ne

Nevím

Jaký význam mají stupně poplachu?

Předurčují množství sil a prostředků pro řešení mimořádné události

Upozorňují obyvatele před nebezpečím

Povolávají bezpečnostní složky

Přikazují obyvatelům zákaz volného pohybu

Setkal/a si se za dobu služebního poměru s oznámením o uložení NVS?

Ano

Ne

Jak ohodnotíš z pohledu příslušníka PČR spolupráci na místě zásahu s ostatními složky IZS?

Výborná

Mohla by být lepší

Špatná

Znáte typovou činnost Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů?

Ano, mám jí k dispozici na seznámení u vedoucího oddělení

Slyšel jsem o ní, ale nejsem s ní seznámen

Neznám, nikdy jsem o ní neslyšel

Děkuji za vyplnění dotazníku.